

Datganiadau Ariannol
am y
Flwyddyn hyd at
31 Gorffennaf 2012

CYNNWYS

	<i>Tudalen</i>
ADRODDIAD Y TRYSORYDD.....	1-3
RHEOLAETH GORFFORAETHOL.....	4
DATGANIAD BUDD CYHOEDDUS.....	5-7
CYFRIFOLDEBAU CYNGOR Y BRIFYSGOL	8
ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL	9-10
DATGANIAD O'R PRIF BOLISI'AU CYFRIFEG	11-14
CYFRIF INCWM A GWARIANT	15
COFNOD O'R GWEDDILL A'R DIFFYG YN ÔL Y GOST WREIDDIOL.....	15
Y FANTOLEN	16
DATGANIAD O'R ENILLION A'R COLLEDION CYDNABYDDEDIG.....	17
DATGANIAD LLIF ARIAN PAROD.....	18
NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL	19-44

ADRODDIAD Y TRYSORYDD

Canlyniadau am y Flwyddyn

Dyma grynodeb o'r Incwm, y Gwariant a'r Canlyniadau i'r flwyddyn hyd at 31 Gorffennaf 2012.

	2011/12 £'000	Ailddatgan 2010/11 £'000
Incwm	120,392	118,553
Gwariant	(119,769)	(117,496)
Gweddill ar Weithgareddau Parhaus ar ôl Dibrisio Asedau	623	1,057
Trosglwyddo i Incwm a Gronnir o fewn y Cronfeydd Gwaddol (Diffyg)/Gweddill a gedwir o fewn yr Arian Cyffredinol wrth Gefn	(116)	(2,035)
Gweddill yn ôl y Costau Gwreiddiol	507	(978)
	2,612	3,046

Mewn sefyllfa heriol lle y cafwyd toriadau sylweddol yn y cyllid o grantiau adnewyddol y Cyngor Cyllido i 11/12, cyflwynwyd gweddill gweithredol o £75k wedi'i gyllidebu i Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru fel rhan o'r rhagolygon pumlywydd. Roedd y sefyllfa gyllidebol honno yn cynnwys gweddill cysylltiedig â gwaredu asedau gwerth £526k. Blwyddyn drosiannol oedd hon; yn 2011/12 aethpwyd ati'n fwiadol i newid y polisi ynghylch gwerthu asedau i sicrhau bod asedau ar gael i gynnal strategaeth y Brifysgol wrth iddi ddatblygu, ac nid yw'r gweddill gwirioneddol ar weithgareddau parhaus, sef £623k wedi'i gynyddu gan werthu asedau.

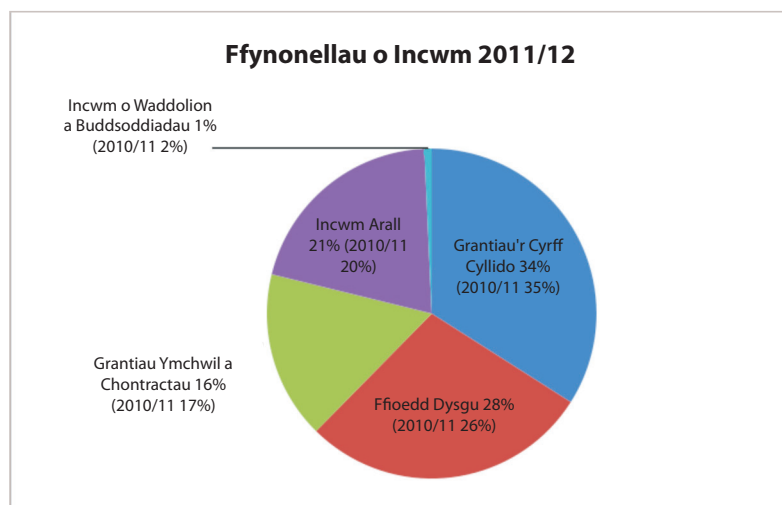
Er bod y sefyllfa weithredol yn sylweddol is nag amcanion y Brifysgol ar gyfer adenillion ariannol yn y tymor canolig a'r tymor hir, fe ddylwn i bwysleisio'r ffaith bod rhywfaint o gostau untro yn 2011/12 sy'n deillio o ffioedd cyfreithiol a ffioedd i gyfrifwyr.

Yn ystod y flwyddyn cynyddodd yr incwm 1.6%. Dangosir y ffynonellau yn y siart cylch isod. Yn draddodiadol mae Aberystwyth wedi bod yn fwy dibynnol ar grantiau'r cyngor cyllido na'r cyfartaledd i'r sector yng Nghymru. Yn 2010/11, 33.45% o gyfanswm incwm y sector ar gyfartaledd a ddaeth o grantiau y cyngor cyllido, a'r ffigur i Brifysgol Aberystwyth oedd 35.15%. Wrth i'r llif hwn o incwm gael ei gwtogi, mae'n bwysig nodi bod y ganran honno o gyfanswm ein hincwm wedi lleihau. Wrth edrych tua'r dyfodol, fe fydd hi'n hanfodol creu refeniw ychwanegol o ffynonellau eraill ac mae'r strategaeth yn anelu at wynebu'r her honno, yn rhannol drwy ddenu mwy o fyfyrwyr yn y meysydd nad oes cyfyngiad arnynt, sef ôl-raddedigion a myfyrwyr tramor.

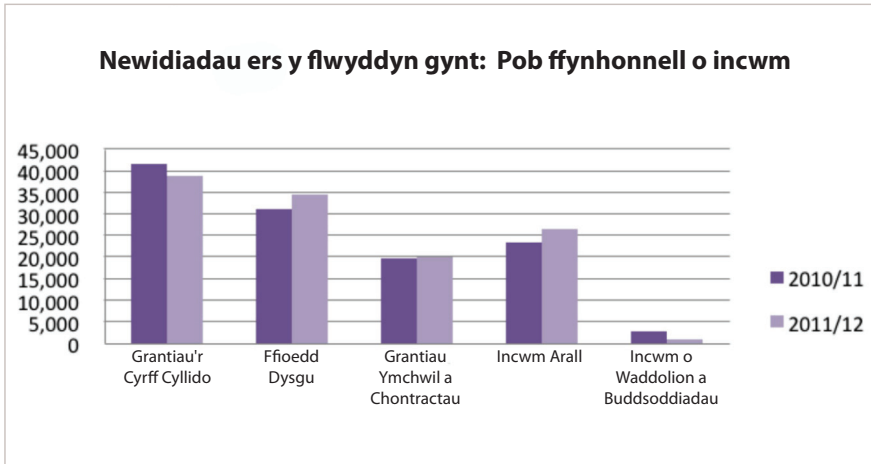
Cafwyd £3,330k (10.7%) o gynnydd yn yr incwm o Ffioedd Dysgu o'i gymharu â'r flwyddyn gynt. Y prif reswm am y cynnydd mewn ffioedd oedd bod galw mawr am leoedd yn Aberystwyth i gychwyn ym mis Medi 2011, gan arwain at ddenu gormod o israddedigion o wledydd Prydain a'r UE, yn fwy na'r cap a osodwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, ac fe gafodd hynny effaith gadarnhaol

hefyd ar incwm yn y Gwasanaethau Preswyl a Chroeso. Cyfrannodd yr incwm o fyfyrwyr rhyngwladol £589k tuag at gyfanswm y cynnydd a gafwyd yn yr incwm o ffioedd dysgu.

Yn fras, arhosodd lefelau'r incwm crynswth o weithgareddau cysylltiedig â grantiau ymchwil ar lefel debyg i'r flwyddyn gynt, sy'n adlewyrchu'r ffaith bod cyllidebau'r Cyngorau Ymchwil ac adrannau'r Llywodraeth hwythau'n tynhau. Bydd angen cadw llygad barud ar effaith y sefyllfa gyllidebol bresennol ar gyfleoedd, ac ar y data am y lefelau presennol o geisiadau, y cyfraddau llwyddo a lefelau'r grantiau a ddyfarnir, gan fod hon yn ardal a dargedir yng Nghynllun Strategol 2012-2017.

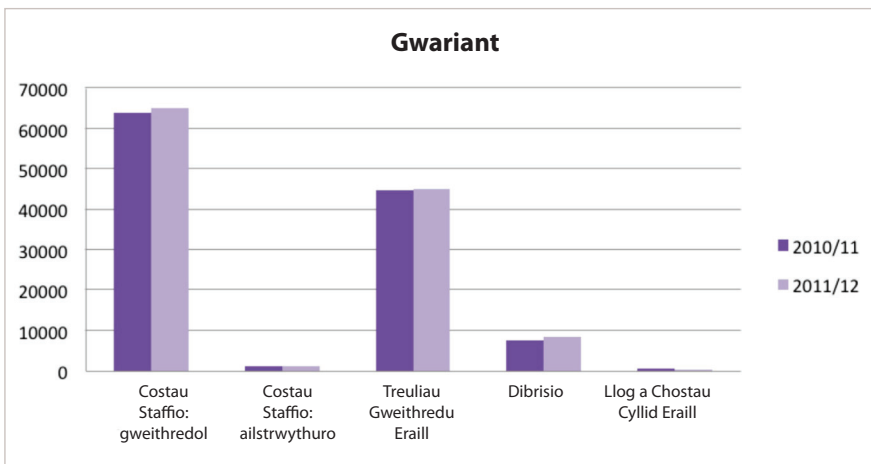

ADRODDIAD Y TRYSORYDD (parhad)

Cynyddodd y gwariant 2% yn ystod y flwyddyn, sef mwy na thwf yr incwm. Cafwyd un gost untro sylweddol yn 2011/12, a phe tynnid y gost honno allan o'r cyfanswm fe fyddai'r twf mewn gwariant yn cyd-fynd â'r twf mewn incwm.

Mae'r costau staffio fel canran o gyfanswm yr incwm, 54.8% ar yr un lefel yn fras â'r flwyddyn gynt (2010/11: 54.67%). Yn 2010/11, 56.95% oedd y ffigur ar gyfartaledd i'r sector yng Nghymru.

Y Fantolen

Mae mantolen y Brifysgol yn gryf, sy'n arwydd da o'n gallu i wrthsefyll unrhyw sioc ariannol; serch hynny, mae hefyd yn dangos bod gennym le i ddatblygu. Ar hyn o bryd nid oes gan Aberystwyth unrhyw ddyled ar ei Mantolen. Mae Strategaeth Ystadau newydd i'r Brifysgol bron â'i chwblhau erbyn hyn, gyda chynlluniau i gynnal rhaglen o fuddsoddiadau yn yr ystadau academiaidd a'n neuaddau preswyl. Yn 2014/15 fe agorir neuadd breswyl newydd i fyfyrwyr a fydd yn

darparu cynnyrch deniadol a fydd yn golygu y gallwn gynnig llety i fwy o fyfyrwyr, a bodloni disgwyliadau ein myfyrwyr, yn enwedig y rhai yn y marchnadoedd newydd, sef ôl-raddedigion a myfyrwyr rhyngwladol, gan gynyddu'r ganran o ystafelloedd en suite sydd gennym fel y bydd Prifysgol Aberystwyth mewn sefyllfa debyg i'w chystadleuwyr. Bydd hyn yn adnodd gwerthfawr a fydd yn gwella a diogelu 'profiad y campws preswyl' at y dyfodol.

Rydym hefyd wedi ymrwmo i raglen o ailwampio ein manau dysgu a'n labordai i sicrhau bod y staff a'r myfyrwyr yn gallu manteisio ar fannau dysgu hyblyg sydd o ansawdd da.

Drwy gyfuno ein rhaglenni adnewyddu arferol â buddsoddiadau strategol fe fydd ein costau o ran gwaith cynnal a chadw adweithiol, a'n costau ynni, yn lleihau yn y tymor hir, gan sicrhau bod yr ystadau yn fwy cynaliadwy at y dyfodol, yn ariannol ac yn amgylcheddol.

Gwariwyd £14 miliwn ar adeiladau ac offer, a ariannwyd drwy gyfuniad o grantiau cyfalaf a gweddillion arian parod. Cwblhawyd sawl prosiect o bwys yn ystod y flwyddyn, sef y ddau adeilad newydd i IBERS ym Mhenglais a Gogerddan, adnewyddu Penbryn 5 i ddarparu lle i ddwy adran academiaidd, a Rosser G, sef bloc newydd o lety i fyfyrwyr.

Mae £949k o ddarpariaeth yn cael ei dal yn y cyfrifon o hyd wrth i'r trafodaethau â Chyllid a Thollau ei Mawrhydi fynd rhagddynt ynghylch materion TAW sy'n ymwneud â gweithgareddau masnachol y ffermydd. Gobeithiwn ddod i gytundeb ar hyn cyn hir ac mae'r Brifysgol yn ffyddiog y bydd yn gallu rhyddhau rhywfaint o'r ddarpariaeth hon yn 2012/13.

ADRODDIAD Y TRYSORYDD (parhad)

Perfformiad Buddsoddiadau

I raddau helaeth mae ein gweinyddiaeth a'n rheolaeth ar ein buddsoddiadau gwaddolion yn parhau yn yr un modd. At ei gilydd, 3.5% oedd cyfanswm adenillion y portffolio.

Yn y flwyddyn hon, 0.4% oedd ffigur adenillion Mynegai Holl Gyfranddaliadau yr FTSE. Aeth un o'n tair cronfa ecwiti yn y DU y tu hwnt i'r meincnod hwnnw drwy gael 5.3% o adenillion, ond cwmpo islaw'r meincnod a wnaeth y ddwy eraill gyda -2.3% a -4.4%.

Mae ein daliadau o fondiau corfforaethol wedi tanberfformio yn ôl y mynegai priodol, sef 6.8% o'i gymharu â 10.5%. Ond perfformio'n well na'r mynegai a wnaeth ein daliadau mewn eiddo, sef 5.1% o'i gymharu â 4.3%.

Yn ystod blwyddyn ariannol 2010/11, symudwyd arian o ddwy o'r cronfeydd mewn ecwitiau tramor a'r DU i ddwy gronfa adenillion absoliwt. Gwnaed hynny oherwydd y credir, yn enwedig pa fo'r economi ar i lawr, fod cronfeydd o'r fath yn gallu cynhyrchu adenillion positif drwy ddefnyddio rhagfantoli (hedging) a deilliannau ehangach. Ers hynny gwerthwyd yr holl gronfeydd ecwiti gweithredol ac ail-fuddsoddiwyd yr arian mewn cronfeydd ecwiti yn y DU a Thramor sy'n olrhain y mynegai. Gwnaed hynny er mwyn ymdrin ag anwadlwyd adenillion drwy reolwyr unigol.

Yn 2011/12 cynhyrnodd y portffolio £574K o incwm, sydd yn is na'r targed y cytunwyd arno, sef £650K (Nodyn 22).

Pensiynau

Mae diffyg Cynllun Pensiwn ac Aswariant Prifysgol Aberystwyth (yn ôl dulliau mesur Safon Adrodd Ariannol 17) wedi cynyddu o £17.7 miliwn i £22.9 miliwn. Mae diffyg o'r maint hwn yn gryn fygythiad i gynaliadwyedd yn y tymor hir. Er mwyn lliniaru'r bygythiad hwnnw, mae'r Brifysgol yn adolygu'r buddiannau pensiwn a ddarparir.

Mae'r Brifysgol wrthi'n gweithio â'i chynghorwyr pensiynau er mwyn modelu newidiadau posib i fuddiannau'r cynllun er mwyn sicrhau bod y rhwymedigaeth bresennol yn cael ei lleihau a bod modd rheoli'r costau. Mae'r Brifysgol yn awyddus i sicrhau ei bod yn darparu cynllun sy'n fforddiadwy ac yn gynaliadwy yn y tymor hir, ac sydd hefyd yn ddeniadol i'r staff.

Rhagolygon

Cafwyd newidiadau sylweddol iawn i'r amgylchedd ariannol, y drefn ar gyfer ffioedd dysgu israddedigion, ac aildosbarthu strategol ar niferoedd ein myfyrwyr. Mae'r newidiadau eisoes wedi dechrau cael eu rhoi ar waith yn hydref 2012. Mae rhagweld risgiau a mynd ati'n weithredol i'w rheoli yn allweddol i'n strategaeth a'n cynaliadwyedd ariannol.

Mae'r Brifysgol yn aildrefnu'r adrannau academaidd yn gyfan gwbl, gan leihau'r nifer o unedau cyllidebol o 17 i 7. Ochr yn ochr â hynny, mae gwaith yn parhau i adolygu'r unedau cymorth gweinyddol, gyda'r nod o symleiddio ein prosesau gweinyddu. Mae'r Brifysgol hefyd yn parhau i chwilio am feysydd lle y gallai ddadffuddsoddi fel y gellid ailgyfeirio'r adnoddau i feysydd lle y mae eu hangen. O ganlyniad fe geir sefydliad mwy effeithiol ac effeithlon, sydd mewn gwell sefyllfa i gynhyrchu gweddillion ariannol yn dyfodol.

Rydym yn dal i fod mewn sefyllfa dda i wynebu'r heriau o'n blaen, ond gwyddom na allwn laesu dwylo. Gyda chefnogaeth Cynllun Strategol clir a Strategaeth Ariannol ategol, fe fydd Aberystwyth yn gallu cyrraedd ei nod o fod yn sefydliad arweiniol yng ngwledydd Prydain sy'n creu effaith fyd-eang.

Dyma fy adroddiad cyntaf ers fy mhenodi i swydd y Trysorydd ym mis Ionawr 2012. Hoffwn roi ar glawr fy ngwerthfawrogiad o'm rhagflaenydd fel Trysorydd, Richard Morgan, ei stiwardiaeth yn y swydd hon, ac o'r Cyfarwyddwr Cyllid Dros Dro, Pennaeth y Gwasanaethau Ariannol, a'r tîm ariannol am eu gwaith hwythau yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf. Edrychaf ymlaen at weld Mr Peter Curran yn cymryd yr awenau fel y Cyfarwyddwr Cyllid ar ddechrau 2013.

Dr Timothy Brain, OBE QPM BA Phd FRSA CCFI
Trysorydd
6 Tachwedd 2012

LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL A RHEOLAETH FEWNOL

Mae'r Brifysgol wedi ymrwymo i'r arferion gorau ym mhob agwedd ar lywodraethu corfforaethol. Mae'r crynodeb hwn yn disgrifio sut mae hi wedi gweithredu ar yr egwyddorion a geir yn Adran 1 o'r Côd Cyfun ar Lywodraethu Corfforaethol a gyhoeddwyd gan Gyfnewidfa Stoc Llundain ym mis Mehefin 1998. Ei bwrpas yw cynorthwyo rhywun wrth ddarllen y datganiadau ariannol hyn i deall sut mae'r egwyddorion wedi cael eu defnyddio.

Mae Cyngor y Brifysgol yn gyfrifol am drefniadau rheoli mewnol y Brifysgol ac am arolygu effeithiolrwydd hynny. Bwriad trefniadaeth o'r fath yw rheoli'r risg o fethu â chyflawni amcanion busnes yn hytrach na chael gwared â'r risg honno, a bydd yn cynnig sicrwydd rhesymol yn unig, nid sicrwydd absoliwt, yn erbyn camddatgan neu gollod sylweddol.

Cred Cyngor y Brifysgol yw bod proses barhaus ar gyfer canfod, gwerthuso a rheoli risgiau arwyddocaol y Brifysgol sydd wedi bod ar waith ar gyfer y flwyddyn sy'n dod i ben ar 31 Gorffennaf 2012 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol, a'i bod yn cael ei hadolygu gan Gyngor y Brifysgol yn rheolaidd a'i bod yn cydymffurfio â chanllawiau rheoli mewnol i gyfarwyddwyr yn y Cod Cyfun fel y'i diwygiwyd gan Grŵp Cyfarwyddwyr Cyllid Prifysgolion Prydain.

Yn unol â'i Statudau, mae Cyngor y Brifysgol yn cynnwys nifer o aelodau lleyg ac academiaidd yn rhinwedd eu swydd, neu a benodwyd, a etholwyd neu a gyfetholwyd. Mae'r rhan fwyaf o'r aelodau hyn yn cyflawni rôl anweithredol. Didolir rôl Cadeirydd y Cyngor oddi wrth rôl Prif Weithredwr y Brifysgol, sef yr Is-Ganghellor. Eglurir pwerau'r Cyngor yn Statudau'r Brifysgol. Yn ôl ei arfer ac yn unol â'r Memorandwm Ariannol gyda Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, mae'r Cyngor yn dal iddo'i hun, ymysg pethau eraill, gyfrifoldeb am gyfeiriad strategol parhaus y Brifysgol, am gymeradwyo datblygiadau o bwys, ac am dderbyn cofnodion rheolaidd oddi wrth ei bwyllgorau ar weithgareddau beunyddiol ei fusnes a'i isgwmnïau.

Mae'r Cyngor yn cyfarfod bedair gwaith y flwyddyn o leiaf. Ymdrinnir â llawer o'i waith manwl gan sawl Pwyllgor, gan gynnwys Pwyllgor Cyllid a Strategaeth, Pwyllgor Cydnabyddiaethau, Pwyllgor Enwebiadau, a Phwyllgor Archwilio. Mae pob un o'r Pwyllgorau hyn wedi eu sefydlu'n ffurfiol gyda chylch gorchwyl ac yn cynnwys aelodau o blith aelodau lleyg y Cyngor. Cyflwynir penderfyniadau'r Pwyllgorau hyn mewn adroddiadau i'r Cyngor.

Mae'r Pwyllgor Archwilio'n gyfrifol am gwrdd â'r Archwilwyr Allanol i drafod canfyddiadau'r archwiliad, ac am gwrdd â'r Archwilwyr Mewnol i ystyried adroddiadau manwl ar archwiliadau mewnol ac argymhellion i wella trefniadau rheoli mewnol y Brifysgol, ynghyd ag ymateb y rheolwyr a chynlluniau gweithredu. Maent hefyd yn derbyn ac yn ystyried adroddiadau oddi wrth Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru wrth iddynt gael effaith ar fusnes y Brifysgol, ac yn monitro sut y glynir wrth ofynion rheoliadaeth. Maent yn arolygu datganiadau ariannol blynyddol y Brifysgol ynghyd â pholisïau cyfrifeg. Er bod uwch-swyddogion gweithredol yn mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio yn ôl yr angen, nid ydynt yn aelodau o'r Pwyllgor a gall y Pwyllgor gwrdd â'r Archwilwyr ar eu pennau eu hunain er mwyn cael trafodaeth annibynnol.

Mae Cyngor y Brifysgol wedi sefydlu'r Pwyllgor Rheoli Risg sydd wedi llunio proses ffurfiol i ganfod, gwerthuso a rheoli'r risgiau sylweddol y mae'r Brifysgol yn eu hwynebu. Mae hynny'n cynnwys nodi'n ffurfiol y mathau o risgiau y mae'r Brifysgol yn eu hwynebu, gan eu blaenoriaethu o ran eu heffaith ddichonol ac o ran pa mor debyg ydynt o ddigwydd, a nodi ffyrdd o leihau'r risgiau hynny. Mae'r risgiau a'r ffyrdd o'u rheoli yn cael eu monitro yn barhaus, a rhoddir adroddiadau rheolaidd am y sefyllfa ddiweddaraf i'r Pwyllgor Rheoli Risg. Mae'r Pwyllgor hwnnw yn cyfarfod ddwywaith y flwyddyn ac mae wedi paratoi cofrestr rheoli risgiau corfforaethol sy'n cael ei diweddarau bob blwyddyn.

DATGANIAD O FUDD CYHOEDDUS

Mae Prifysgol Aberystwyth yn elusen gofrestredig â'r rhif gofrestredig 1145141. Wrth bennu ac adolygu nodau ac amcanion y Brifysgol, mae Cyngor y Brifysgol yn rhoi ystyriaeth briodol i ganllawiau cyffredinol y Comisiwn Elusennau ar y budd cyhoeddus a'r canllawiau ategol i elusennau a sefydlwyd at ddibenion addysgiadol.

Y gweithgareddau y mae'r Brifysgol yn eu gwneud sydd o fudd i'r cyhoedd yn unol â'i hamcanion elusennol yw: hybu dysg drwy ei waith dysgu ac ymchwil a thrwy roi sylw arbennig i anghenion addysgiadol Cymru, gan roi sylw i'r Gymraeg a diwylliant Cymru, yn ogystal â datblygiad economaidd a thraddodiadau cymdeithasol Cymru.

Ers 1872 mae'r Brifysgol yn hybu rhagoriaeth mewn ymchwil a dysgu o dan ei harwyddair, 'nid byd, byd heb wybodaeth'. Credwn yn gryf y dylai profiad y myfyriwr ddatblygu chwilyfrydedd academaidd, ac awydd am ddysg a datblygu personol sy'n para gydol oes ac sy'n trawsnewid bywydau. Rydym yn gwerthfawrogi arloesedd a rhagoriaeth mewn ymchwil ym mhob maes a disgyblaeth, ac rydym yn annog gwaith ar draws y disgyblaethau er mwyn ymdrin â heriau byd-eang. Anelwn at chwalu'r meini tramgwydd sy'n rhwystro pobl rhag gallu manteisio ar addysg ac rydym yn cydweithio'n agos â'r gymuned er mwyn sicrhau bod y drysau i'n darpariaeth yn cael eu hagor yn lletach.

Amcanion Strategol

Mae amcanion strategol y Brifysgol wedi'u gosod yn ei Chynllun Strategol i 2012-17 sydd ar gael yn www.aber.ac.uk/cy/strategicplan.

Creu Cyfleoedd: chwalu'r rhwystrau sy'n atal pobl rhag manteisio ar addysg uwch, helpu myfyrrwyr a staff i lwyddo a datblygu, ymgorffori cyflogadwyedd ar draws ein cwricwlwm, a hybu profiadau sy'n golygu bod myfyrrwyr yn gallu profi a datblygu eu sgiliau, gwerthfawrogi pobl a gwireddu eu potensial llawn, adlewyrchu cyfrifoldeb cymdeithasol yn ein holl waith.

Bwrsariaethau – mae gan Brifysgol Aberystwyth ystod gynhwysfawr o Fwrsariaethau, Ysgoloriaethau Mynediad a Gwobrau gwerthfawr sydd ar gael i fyfyrwyr sy'n hanu o wledydd Prydain a'r Undeb Ewropeaidd, gan ddarparu fframwaith o gefnogaeth ariannol i sicrhau bod myfyrrwyr o bob cefndir yn gallu manteisio ar Addysg Uwch. Mae nifer o ysgoloriaethau rhagoriaeth rhyngwladol ar gael hefyd. Cydweithiwn yn agos â'n myfyrrwyr, yn ymateb i adborth i sicrhau bod y pecynnau o gymorth a gynigiwn, gan gynnwys ein bwrsariaethau, yn ymateb i anghenion myfyrrwyr wrth i'r anghenion hynny newid.

Cymorth i fyfyrwyr a chyfle cyfartal – mae Prifysgol Aberystwyth yn darparu ystod o gymorth i fyfyrwyr i'w helpu i wneud y gorau o'u hamser yn y Brifysgol. Mae hyn yn cynnwys gwasanaethau cwnsela a chyngor ariannol, cyngor ar hygyrchedd, a chymorth a anelir at grwpiau penodol o blith y myfyrrwyr, gan gynnwys myfyrrwyr rhyngwladol a myfyrrwyr sy'n dod o gefndir mewn gofal. Rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod Prifysgol Aberystwyth yn estyn croeso i staff a myfyrrwyr o bob cefndir ac rydym yn gweithio gydag amryw gyrrff, gan gynnwys Stonewall, Ymddiriedolaeth Buttle, Athena SWAN a Chomisiynydd y Gymraeg, er mwyn hybu amrywioldeb a chyfle cyfartal i'n holl staff a myfyrrwyr.

Ehangu cyfranogiad - Credwn y dylai pawb a allai elwa ar addysg mewn prifysgol gael y cyfle i wneud hynny. Mae ein dull arloesol ni o ehangu'r drysau i addysg uwch yn cynnwys prosiectau i godi uchelgais ymhlith y rhai sy'n gadael ysgol; ein Prifysgol Haf yw'r enghraifft bwysicaf o'r rhain. Yn y cwrs preswyl hwnnw, cynigiwn raglen ddwys o Addysg Uwch i ddisgyblion sydd mewn perygl o beidio â gwneud cystal ag y gallent, er mwyn eu hannog i gydnabod eu potensial eu hunain. Ymhlith ein mentrau eraill y mae'r cynllun Ehangu Gorwelion, lle y caiff disgyblion ysgolion lleol ym mlwyddyn 11 ddod i sesiynau adolygu wythnosol ym Mathemateg a Saesneg ac i Ysgol y Pasg, cwrs preswyl wythnos. Rydym hefyd yn cynnal y fenter Blas ar Fwyd Prifysgol a anelir at ddisgyblion o flwyddyn 8 i flwyddyn 13, yn rhoi cyfle iddynt i ymweld â'r Brifysgol a chael cyflwyniad i fywyd mewn prifysgol.

Ymchwil rhagorol sy'n creu effaith: datblygu ymhellach ar ein llwyddiannau ymchwil er mwyn gwneud gwahaniaeth drwy ymdrin â heriau byd-eang, a darparu modd o ddeall y dyfodol drwy'r gorffennol.

Cefnogi ymchwil sy'n mynd i'r afael â materion byd-eang – Ym Mhrifysgol Aberystwyth rydym yn falch o'n hymchwil sy'n mynd i'r afael â'r prif heriau sy'n wynebu'r gymdeithas. Rydym yn dal i wneud cyfraniad yn y brwydrau yn erbyn newyn, newid yn yr hinsawdd, colli bioamrywiaeth, a salwch. Mae gwaith cydweithredol rhwng Prifysgol Aberystwyth ac ymchwilwyr yn Affrica ac India yn arwain

DATGANIAD O FUDD CYHOEDDUS (parhad)

at gamau pwysig ymlaen yn y frwydr yn erbyn newyn, wrth i ni ddatblygu cnydau sy'n gallu gwrthsefyll eithafion yr hinsawdd. Rydym yn gwneud cyfraniad gweithredol yn y dadleuon ar bynciau llosg byd-eang sy'n effeithio arnom ni i gyd, megis diogelwch, cyfathrebu, hunaniaeth ddiwylliannol, llenyddiaethau, hanes, a lleoedd.

Cyswllt â'r cyhoedd drwy ein caffî gwyddoniaeth a'n darlithoedd cyhoeddus – mae Prifysgol Aberystwyth yn helpu i feithrin cyswllt y cyhoedd ag ymchwil drwy gyfres ei Chaffî Ymchwil a thrwy ddarlithoedd cyhoeddus. Mae'r ddau ar agor i'r cyhoedd gyda rhaglen o siaradwyr o fri byd-eang.

Dysgu sy'n ysbrydoli: gwella ymhellach ar y profiad o'r radd flaenaf y mae ein myfyrwyr yn ei gael drwy fuddsoddi mewn isadeiledd o safon a phortffolio rhagorol sy'n pwysleisio cyflogadwyedd a sgiliau hyd oes, gan roi i'n myfyrwyr y sgiliau a'r wybodaeth i lwyddo yn y dyfodol.

Dysgu gydol oes a dysgu yn y gymuned - mae Prifysgol Aberystwyth yn cefnogi ystod o brosiectau dysgu yn y gymuned. Cynigir portffolio helaeth o gyrsiau rhan-amser ym meysydd celf, ysgrifennu creadigol, ecoleg, bwyd a maeth, y dyniaethau, technoleg gwybodaeth, astudiaethau plentynod ac ieithoedd modern tramor. Gellir cyfuno llawer o'r rhain ar gynlluniau astudio sy'n arwain i Dystysgrif Addysg Uwch. Ar ben hynny, cynhelir amryw ddiwyddiadau undydd mewn canolfannau cymuned lleol, gan gynnwys digwyddiadau i ddatblygu sgiliau personol. Mae ein gwaith ag ysgolion lleol yn cynnwys: chwarae rhan yn yr Wythnos Gwyddoniaeth a Pheirianneg Genedlaethol, lle y mae plant lleol yn gallu cyfranogi o waith ymchwil ein staff academaidd a'n graddedigion; dosbarthiadau celf ar ôl ysgol; a'r wythnos breswyl 'Plant y Campws' sy'n rhoi profiad o'r campws i ddisgyblion ym mlynnyddoedd 5 a 6 sy'n hanu o ardaloedd Cymunedau'n Gyntaf.

Meithrin ein cysylltiadau â'r byd: adeiladu ar ein henw da rhyngwladol, denu myfyrwyr a staff o bedwar ban byd, a chydweithredu â phartneriaid a gydnabyddir yn rhyngwladol.

Codi proffil rhyngwladol gorllewin Cymru - cymuned ryngwladol ffyniannus yw Prifysgol Aberystwyth, yn croesawu staff a myfyrwyr o dros 90 o wledydd o bob cwr o'r byd, ac yn cydweithio â sefydliadau, busnesau a chyrrff ledled y byd. Mae'r ffaith ein bod yn cael llwyddiant, dro ar ôl tro, yn arolwg y Baromedr Myfyrwyr Rhyngwladol o foddhad myfyrwyr yn brawf o'r parch sydd gan fyfyrwyr rhyngwladol tuag at Brifysgol Aberystwyth. Hynny, ynghyd â'n gwaith mewn prosiectau ymchwil a chynadleddau rhyngwladol, yn cyfrannu at ein gwaith i godi proffil rhyngwladol gorllewin Cymru ac i annog y byd i weld y gorllewin fel cyrchfan uchel ei bri i astudio a chynnal busnes ynddi.

Hybu'r Gymraeg - mae Prifysgol Aberystwyth yn llwyr ymwybodol o'i chyfrifoldeb arbennig i hybu addysg drwy'r Gymraeg ac mae'n falch o gael cangen o'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol wedi'i sefydlu ym Mhrifysgol Aberystwyth. Bydd presenoldeb y Coleg yn ategu ein gwaith wrth gyfoethogi ein darpariaeth yn y Gymraeg a hefyd yn ein helpu yn ein hymroddiad i feithrin bywyd diwylliannol Cymru.

Gwaith cymunedol sy'n estyn drwy'r byd – Nod ein Canolfan y Celfyddydau yw darparu adnodd diwylliannol sy'n croesawu pawb. Fel rhan o'r gwaith hwn, mae'r ganolfan yn cynnal un o'r rhaglenni celfyddydol cymunedol mwyaf yng Nghymru, yn annog pobl i ymuno ar y llwyfan, mewn dawn, mewn geiriau – ar lafar ac yn ysgrifenedig – a'r celfyddydau gweledol. Mae'r rhaglen yn denu tua 100,000 o gyfranogwyr bob blwyddyn. Mae'r Ganolfan ei hunan yn denu mwy na 700,000 o ymwelwyr y flwyddyn ac mae'n ganolbwynt i berfformiadau ac arddangosfeydd proffesiynol ac amatur y fro. Mae'n cynnal rhaglen wirioneddol ryngwladol o berfformiadau a gŵyl Blwyddyn Newydd Tsieineaidd a gynhelir gan y gymuned bob blwyddyn. Ar ben darparu lleoedd i berfformio ac ymarfer ynddynt i grwpiau amatur lleol, mae'r Ganolfan yn dod â pherfformiadau proffesiynol o safon byd-eang i Gymru, gan gynnwys digwyddiadau darlledu llif byw o Opera Metropolitan Efrog Newydd, Balé Bolshoi, a Theatr Genedlaethol Lloegr. Drwy Ganolfan y Celfyddydau gallwn ddarparu cyrchfan ddiwylliannol i'r fro lle y gallai pobl fwynhau'r gorau posib o theatr, sinema a chelfyddydau gweledol y byd, ac ar yr un pryd y gallent gyfranogi o'r celfyddydau eu hunain drwy ystod eang o ddsbarthiadau, cyrsiau undydd a grwpiau i ymarferwyr.

DATGANIAD O FUDD CYHOEDDUS (parhad)

Gweithio mewn partneriaeth: cydweithredu â phrifysgolion eraill, â'r gymuned leol ac Addysg Bellach, â chyflogwyr a busnesau, ac â'n cyn-fyfyrwyr, yn meithrin partneriaethau byd-eang, yn cyfoethogi profiad ein myfyrwyr, ein staff a'n partneriaid.

Cysylltiadau â'r gymuned ac effaith ar y rhanbarth - Cydweithiwn yn agos â nifer o bartneriaid lleol, gan gynnwys Llyfrgell Genedlaethol Cymru, Coleg Ceredigion, ysgolion lleol a grwpiau cymunedol. Rydym yn annog ein myfyrwyr i fanteisio ar bob cyfle i weithio a gwirfoddoli gyda grwpiau a gwasanaethau lleol. Amcangyfrifwn fod ein myfyrwyr yn cyfrannu dros 17,000 awr o waith gwirfoddol yn yr ardal leol bob blwyddyn. Derbyniwn fod gennym gyfrifoldeb i'r gymuned sydd o'n cwmpas, ac rydym wedi ymroi i gryfhau ein cysylltiadau lleol, ac yn cydnabod ein cyfraniad pwysig i gynaliadwyedd a chreu cyfoeth yn ein rhanbarth. Drwy Ganolfan Sgiliau CADARN, gan gydweithredu â sefydliadau addysg uwch ar draws y rhanbarth, rydym yn helpu i ddarparu ystod o gyrsiau datblygu proffesiynol parhaus.

Buddsoddi yn ein dyfodol: datblygu ein hadnoddau a buddsoddi yn ein hamgylchedd i wireddu ein blaenoriaethau strategol, gan sicrhau cynaliadwyedd a thwf Prifysgol Aberystwyth yn y dyfodol.

Effaith ar yr economi leol - Ni yw'r cyflogwr mwyaf yn y rhanbarth ac yn ffynhonnell bwysig o gyfoeth. Rydym hefyd yn gwsmer pwysig i lawer o fusnesau'r rhanbarth ac rydym wedi ymrwymo i gael gafael ar nwyddau a gwasanaethau mewn modd cynaliadwy, sydd yn aml yn golygu defnyddio cyflenwyr lleol. Rydym yn darparu ystod o wasanaethau i fusnesau lleol, gan gynnwys gwasanaethau ymgynghori, cyrsiau datblygu proffesiynol parhaus, technoleg i fusnesau a digwyddiadau busnes drwy'r digwyddiadau Rhwydwaith Busnes a'r Ganolfan Sgiliau.

Effaith ar yr amgylchedd lleol - Rydym yn ddigon ffodus i sefyll ar lannau un o arfordiroedd harddaf y byd, sydd yn gynefin i doreth o fywyd gwyllt, yn blanhigion ac anifeiliaid. Saif y campws yn ardal drosglwyddo Biosffer Dyfi, sydd yn gartref i dair Ardal Cadwraeth Arbennig a saith Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig. Rydym wedi gosod her inni ein hunain i 'wyrddio' y Brifysgol, drwy wella sut rydym yn rheoli gwastraff a dŵr, lleihau ein hól-troed carbon, ymgorffori cyflogadwyedd yn y cwricwlwm a chefnogi ymchwil i faterion amgylcheddol sy'n effeithio ar y byd, megis diogelwch cyflenwadau bwyd a dŵr, risgiau llifogydd, a bioamrywiaeth.

CYFRIFOLDEBAU CYNGOR Y BRIFYSGOL

Yn unol â Siarter Ymgorfforiad y Brifysgol, gan y Cyngor y mae'r cyfrifoldeb am weinyddiaeth a rheolaeth materion y Brifysgol ac mae'n ofynnol ei fod yn cyflwyno datganiadau ariannol wedi eu harchwilio am bob blwyddyn ariannol.

Y Cyngor sy'n gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifeg addas, a fyddai'n datgelu â chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol y Brifysgol fel y gallai sicrhau bod y datganiadau ariannol yn cael eu paratoi yn unol â Siarter Ymgorfforiad y Brifysgol, â Datganiad o Arferion Cymeradwy: Cyfrifeg mewn Addysg Bellach ac Uwch, ac â safonau cyfrifeg perthnasol eraill. Yn ychwanegol, yn rhan o delerau ac amodau'r Memorandwm Cyllidol y cytunwyd arno rhwng Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a Chyngor y Brifysgol, mae'n ofynnol i'r Cyngor, trwy gyfrwng swyddog a benodwyd ar ei ran, baratoi adroddiadau ariannol am bob blwyddyn ariannol, sydd yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Brifysgol, o'r gweddill neu'r diffyg, ac o'r llif arian am y flwyddyn honno.

Mae'r Cyngor yn gyfrifol hefyd am gynnal ac am gywirdeb adroddiadau ariannol a gyhoeddir ar wefan y Brifysgol. Dylid nodi y gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig yn ymwneud â pharatoi a dosbarthu adroddiadau ariannol fod yn wahanol i deddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, sicrhaodd y Cyngor fod:

- polisiau cyfrifeg addas yn cael eu dethol a'u gweithredu'n gyson;
- penderfyniadau ac amcangyfrifon rhesymol a synhwyrol yn cael eu gwneud;
- safonau cyfrifeg perthnasol yn cael eu dilyn, a bod unrhyw amrywiadau sylweddol yn y drefn yn cael eu datgelu a'u hegluro yn y datganiadau ariannol;
- datganiadau ariannol yn cael eu paratoi ar y gysail bod y sefydliad i barhau, oni bai ei bod yn amhriodol tybio y bydd y Brifysgol yn parhau i weithredu. Mae'r Cyngor wedi'i fodloni bod gan y Brifysgol ddigon o adnoddau i barhau i weithredu am y dyfodol gweladwy; am y rheswm hwn mae'r sail weithredol yn dal i gael ei defnyddio wrth baratoi'r datganiadau ariannol.

Cymerodd y Cyngor gamau rhesymol i:

- sicrhau bod y cyllid a ddaw oddi wrth Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru yn cael ei ddefnyddio yn unig i'r pwrpas a nodwyd wrth ei roi, ac yn unol â'r Memorandwm Ariannol gyda'r Cyngor Cyllido, ac yn unol ag unrhyw amodau eraill y bydd y Cyngor Cyllido yn eu gosod o bryd i'w gilydd;
- sicrhau bod trefniadau ariannol a rheolaeth addas mewn grym i ddiogelu cyllid cyhoeddus a chyllid a ddaw o ffynonellau eraill;
- warchod asedion y Brifysgol gan atal a darganfod twyll ac arferion afreolaidd eraill;
- sicrhau bod adnoddau a gwariant y Brifysgol yn cael eu rheoli'n economaidd, effeithlon, ac yn effeithiol.

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL I GYNGOR PRIFYSGOL ABERYSTWYTH

KPMG LLP
3 Sgwâr y Cynulliad
Britannia Quay
Caerdydd
CF10 4AX

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol y Brifysgol (y "datganiadau ariannol") ar gyfer Prifysgol Aberystwyth i'r flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2012, sy'n cynnwys Cyfrif Incwm a Gwariant y Brifysgol, Mantolen y Brifysgol, Datganiad Llif Arian y Brifysgol, Datganiad y Brifysgol am Gyfanswm yr Enillion a'r Colledion Cydnabyddedig a'r nodiadau cysylltiedig. Y fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifeg y Deyrnas Unedig (Arferion Cyfrifeg a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig).

Rhoddir yr adroddiad hwn i'r Cyngor yn unig, yn unol â Siartr a Statudau'r Brifysgol. Mae ein gwaith archwilio wedi ei wneud er mwyn datgan i'r Cyngor y materion hynny y mae'n ofynnol arnom eu datgan iddo mewn adroddiad archwilio, ac nid at unrhyw ddiben arall. I'r graddau mwyaf a ganiateir gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac arddel cyfrifoldeb i neb ond y Cyngor, am ein gwaith archwilio, yr adroddiad hwn, a'r casgliadau yr ydym wedi eu gwneud.

Cyfrifoldebau Perthnasol y Cyngor a'r Archwilwyr

Fel yr esbonnir yn llawnach yn y datganiad o Gyfrifoldebau Cyngor y Brifysgol ar dudalen 8, y Cyngor sydd yn gyfrifol am baratoi datganiadau ariannol sy'n rhoi darlun gwir a theg. Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio a rhoi ein barn ar y datganiadau ariannol yn unol â'r gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifeg Rhyngwladol (y DU ac Iwerddon). Mae'r safonau hynny yn golygu ei bod hi'n ofynnol arnom gydymffurfio â Safonau Moesegol Archwilwyr y Bwrdd Arferion Archwilio.

Cwmpas archwiliad y datganiadau ariannol

Mae archwiliad yn golygu cael gafael ar ddigon o dystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau a geir yn y datganiadau ariannol fel y gellir cael sicrwydd rhesymol nad yw'r datganiadau ariannol yn cynnwys camddatganiadau materol, boed hynny'n deillio o dwyll neu amryfusedd. Mae hynny'n cynnwys asesiad o'r materion canlynol: a yw'r polisiâu cyfrifeg yn addas i amgylchiadau'r Brifysgol ac a ydynt wedi'u cymhwyso'n gyson a'u datgelu'n ddigonol; pa mor rhesymol yw'r amcangyfrifon o sylwedd a wnaed gan y Cyngor; a chyflwyniad cyffredinol y datganiadau ariannol. Ar ben hynny, darllenwn yr holl wybodaeth ariannol ac anariannol yn Adroddiad y Trysorydd i sicrhau nad oes anghysonderau o sylwedd â'r datganiadau ariannol a archwiliwyd. Pe caem wybod am unrhyw gamddatganiadau neu anghysonderau ymddangosiadol, a'r rheini o sylwedd, ystyriem oblygiadau hynny i'n hadroddiad.

Barn ar y datganiadau ariannol

Yn ein barn ni:

- mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg o gyflwr materion y Brifysgol ar 31 Gorffennaf 2012 ac o incwm a gwariant y Brifysgol, a'i henillion a'i cholledion cydnabyddedig a'r llif arian am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- mae'r datganiadau ariannol wedi'u paratoi'n gywir yn unol â'r Arferion Cyfrifeg a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y DU; ac
- mae'r datganiadau ariannol wedi'u paratoi yn unol â'r Datganiad o Arferion Cymeradwy: Cyfrifeg mewn Addysg Bellach ac Uwch.

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL (parhad)

Barn ar faterion eraill a ragnodwyd yng Nghod Ymarfer Archwilio CCAUC a gyhoeddwyd yn ôl Deddf Addysg Bellach ac Uwch 1992

Yn ein barn ni, ym mhob agwedd o sylwedd:

- mae'r cyllid a dderbyniwyd gan y Brifysgol at ddibenion penodol wedi'i ddefnyddio yn briodol at y dibenion hynny;
- mae incwm wedi'i ddefnyddio yn unol â Statudau'r Brifysgol; ac
- mae'r cyllid a ddarparwyd gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC) wedi'i ddefnyddio yn unol â'r Memorandwm Ariannol ac unrhyw delerau ac amodau cysylltiedig eraill.

Materion y mae'n ofynnol arnom roi adroddiad arnynt drwy eithriad

Nid oes gennym ddim byd i roi adroddiad arnynt ynghylch y mater isod lle mae Cod Ymarfer Archwilio CCAUC a gyhoeddwyd yn ôl Deddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 yn ei gwneud hi'n ofynnol arnom roi adroddiad ichi pe bai, yn ein barn ni:

- y datganiad o reolaeth fewnol sydd wedi'i gynnwys fel rhan o'r Datganiad ar Reolaeth Gorfforaethol yn anghyson â'r wybodaeth sydd gennym ni am y Brifysgol.

T Rees

**Ar gyfer ac ar ran KPMG LLP, Archwilydd Statudol
Cyfrifwyr Siartredig**

DATGANIAD AM Y PRIF BOLISIÄU CYFRIFEG

1 SAIL PARATOI'R CYFRIFON

- 1.1 Paratowyd y datganiadau ariannol yn unol â chonfensiwn y gost wreiddiol, wedi ei addasu ar ôl ailbriso tir ac adeiladau, ac yn unol â'r Datganiad o Arferion Cymeradwy: Cyfrifeg mewn Addysg Bellach ac Uwch, y Safonau Cyfrifeg perthnasol a'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan CCAUC.
- 1.2 Ni pharatowyd datganiadau ariannol cyfansawdd sy'n ymgorffori Abertec Cyf, See3D Cyf a Khaydor Cyf sef is-gwmnïau'r Brifysgol, gan nad ystyrir bod canlyniadau, asedion na rhwymedigaethau'r cwmnïau hyn yn sylweddol.
- 1.3 Nid yw'r datganiadau yn cynnwys rhai Urdd Myfyrwyr Aberystwyth, lle nad oes gan y Brifysgol unrhyw gyllid, na rheolaeth na dylanwad arwyddocaol ar benderfyniadau polisi.
- 1.4 Mae'r datganiadau ariannol wedi'u paratoi ar sail busnes cyfredol.

2 CYDNABOD INCWM

- 2.1 Cynhwyswyd incwm o Grantiau Ymchwil a Chontractau ac o ffynonellau cyfyngedig eraill, i'r graddau bod y contract neu'r gwasanaeth dan sylw wedi'i gwblhau. Mae hyn fel rheol yn gyfwerth â'r gwariant yn ystod y flwyddyn, ynghyd â chyfraniadau cysylltiedig tuag at argostau.
- 2.2 Mae incwm o ffioedd dysgu yn cael ei gydnabod yn y cyfnod y'i derbynir amdano ac mae'n cynnwys yr holl ffioedd sy'n cael eu codi ar fyfyrwyr neu eu noddwyr. Mae costau unrhyw ffioedd a hepgorir gan y Brifysgol yn cael eu cynnwys fel gwariant. Cyfrifir am fwrsariaethau ac ysgoloriaethau fel cost o fewn gwariant.
- 2.3 Mae Rhoddion Elusennol yn cael eu cydnabod yn y cyfrifon pan fo'r rhodd elusennol wedi'i derbyn, neu os nad yw wedi'i derbyn eto, pan fo digon o dystiolaeth fel y gellir bod yn sicr y bydd y rhodd yn cael ei derbyn a bod modd mesur gwerth yr adnoddau a ddaw gyda chryn sicrwydd.
- 2.4 Os yw rhoddion elusennol yn mynd i gael eu cadw er budd y sefydliad yn y modd a nodir gan y rhoddwyr, fe'u cyfrifir yn waddolion. Tri phrif fath o waddol sydd:
 - (i) Gwaddolion Parhaol Difyfyngiad – mae'r rhoddwr wedi nodi bod y gronfa i'w buddsoddi'n barhaus i gynhyrchu llif incwm er budd cyffredinol y Brifysgol.
 - (ii) Gwaddolion Parhaol Penodol – mae'r rhoddwr wedi nodi bod y gronfa i'w buddsoddi'n barhaus i gynhyrchu llif incwm i'w defnyddio at ryw fwriad penodol.
 - (iii) Gwaddolion Treuliadwy Penodol – mae'r rhoddwr wedi nodi amcan penodol ac eithrio prynu nac adeiladu asedau cyffyrddadwy sefydlog, ac fe gaiff y sefydliad droi'r swm a roddwyd yn incwm.

Lle bo dymuniadau'r rhoddwyr yn aneglur neu'n anhysbys, yn achos rhoddion a gafwyd cyn 1 Awst 2007, mae'r rhoddion yn dal i gael eu cyfrif yn Waddolion Parhaol yn unol â'r arfer cyfrifeg a arddelwyd pan sefydlwyd y cronfeydd.
- 2.5 Cydnabyddir grantiau adnewyddol oddi wrth y Cynghorau Cyllido yn ystod cyfnod eu derbyn.
- 2.6 Mae grantiau anadnewyddol oddi wrth y Cynghorau Cyllido neu gyrff eraill am bwrcasiadau neu adeiladu asedau sefydlog i'w trin fel grantiau cyfalaf a ohiriwyd a'u hamorteiddio yn unol â dibrisiant dros oes yr asedau. Caiff grantiau anadnewyddol i bwrcas penodol eu cynnwys fel y cânt eu gwario, ac mae unrhyw elfennau na werir yn cael ei trin fel incwm gohiriedig.
- 2.7 Y mae'r holl incwm o adneuron tymor byr yn cael ei gredydu i'r cyfrif incwm a gwariant yn ystod y cyfnod y cafodd ei ennill.

DATGANIAD AM Y PRIF BOLISIŌAU CYFRIFEG (parhad)

3 TIR AC ADEILADAU

- 3.1 Ailbrisiwyd eiddo rhydd-ddaliad ac eiddo prydles y Brifysgol ar 31 Gorffennaf 1994 ar sail gwerth adnewyddu ar ôl dibrisiant. Yn ôl darpariaethau FRS 15, mae'r asedion hyn yn parhau ar brisiad 1994. Mae ychwanegiadau eraill yn cael eu dal yn ôl y gost.

Cedwir tir ar rydd-ddaliad heb ddibrisiant gan yr ystyrir bod iddo ddefnyddioldeb am gyfnod amhenodol.

Mae adeiladau a gyfalafwyd yn cael eu dibrisio dros gyfnod eu hoes economaidd ddefnyddiol, yn unol â'u rhannau cyfansoddol, sef:

Tymor hir e.e. sylfeini ac adeiladwaith	40 i 60 o flynyddoedd
Tymor canolig e.e. gwasanaethau	10 i 30 o flynyddoedd
Tymor byr e.e. gosodiadau mewnlol	5 i 10 o flynyddoedd

Mae'r cyfraddau hyn wedi'u rhoi ar waith i bob adeilad newydd o 1 Awst 2011 ymlaen.

Cyn 1 Awst 2011, dibrisiwyd adeiladau dros 40 o flynyddoedd ar sail llinell syth o ddyddiad y prisiad, neu o'u caffael ar ôl y dyddiad hwnnw.

Mae gwaith atgyweirio ac adnewyddu mawr yn cael ei gyfalafu os yw'r gwaith yn creu ased neu'n gwella ased presennol, neu'n gwella neu ailwampio ased yn sylweddol. Mae costau adnewyddu yn cael eu cyfalafu a'u dibrisio dros gyfnodau amrywiol, hyd at 15 mlynedd.

- 3.2 Lle prynir adeiladau gyda chymorth grantiau penodol cânt eu cyfalafu a'u dibrisio fel y nodir uchod. Ystyrir bod y grantiau perthynol yn grantiau cyfalaf gohiriedig ac fe gânt eu rhyddhau i incwm dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig yr adeiladau.
- 3.3 Nid yw asedau yn cael eu dibrisio yn ystod proses adeiladu, cyfrifir amdanynt yn ôl y gost.

4 OFFER

- 4.1 Y mae gwariant ar offer sy'n costio llai na £10,000 fesul eitem unigol yn cael ei ddileu ym mlwyddyn eu prynu. Mae'r holl offer eraill yn cael eu cyfalafu.
- 4.2 Cofnodwyd offer a gyfalafwyd yn ôl ei gost a'i ddibrisio, drwy'r dull llinell syth, dros gyfnod disgwyliedig ei ddefnyddioldeb, sef pum mlynedd, heblaw am offer a gafwyd ar gyfer prosiectau ymchwil penodol sy'n cael ei ddibrisio dros gyfnod y prosiect (sef 3 blynedd fel arfer).
- 4.3 Lle prynir offer gyda chymorth grantiau penodol caiff ei gyfalafu a'i ddibrisio fel a nodir uchod. Ystyrir bod y grantiau perthynol yn grantiau cyfalaf gohiriedig a chânt eu rhyddhau i incwm dros gyfnod defnyddioldeb disgwyliedig yr offer.

5 ASEDAU TREFTADAETH

Paentiadau, gweithiau celfyddydol a darnau o waith seramig ym meddiant y Brifysgol yw asedau treftadaeth. Maent yn cael eu dal a'u cynnal oherwydd eu cyfraniad at wybodaeth a diwylliant yn bennaf. Mae'r eitemau hynny y pennwyd eu gwerth dros £10,000 wedi'u cyfalafu a'u cydnabod yn ôl y gost neu eu gwerth caffael, lle y bo modd cael amcan rhesymol o'r gost neu'r gwerth. Nid yw asedau treftadaeth yn cael eu dibrisio gan fod eu bywyd economaidd hir a'u gwerth gweddilliol uchel yn golygu na fyddai sylwedd i unrhyw ddibrisio o'r fath.

Mae unrhyw gostau sy'n codi o waith adfer neu gadwriaethol i'r asedau hyn yn cael eu cynnwys yn y Cyfrif Incwm a Gwariant yn y flwyddyn pan fo'r costau hynny'n codi.

DATGANIAD AM Y PRIF BOLISIŌAU CYFRIFEG (parhad)

6 CYNNAL A CHADW

Mae gan y Brifysgol gynllun cynnal a chadw parhaus sy'n cael ei adolygu'n flynyddol. Telir y costau am waith beunyddiol cynnal a chadw o'r Cyfrif Incwm a Gwariant.

7 STOC

Ac eithrio'r Ffermydd, nodir stoc yn ôl cost, neu eu pris net wrth eu gwerthu, pa un bynnag yw'r isaf. Cynhwysir stoc y ffermydd yn ôl prisiad marchnad proffesiynol. Ni chynhwysir stoc sydd yn nwylo adrannau dysgu a gwasanaethu ac eithrio Storfeydd Cynnal a Chadw ac Argraffu.

8 BUDDSODDIADAU

- 8.1 Mae Buddsoddiadau Asedau Sefydlog wedi eu cynnwys yn y datganiadau ariannol yn ôl eu cost, ar ôl cynnwys unrhyw ddarpariaeth a wneir am golli gwerth.
- 8.2 Mae Buddsoddiadau Asedau Gwaddol wedi eu cynnwys yn y datganiadau ariannol yn ôl eu gwerth ar y farchnad. Ailbrisiwyd Eiddo Asedion Gwaddol ar 31 Gorffennaf 1994 ar sail gwerth adnewyddu ar ôl dibrisiant.

9 TRETH

Mae'r Brifysgol yn elusen sydd wedi ei hesgusodi dan Atodlen 2 Deddf Elusennau 1993. Fel y cyfryw mae'n elusen sydd o fewn ystyr para 1 o Atodlen 6 Deddf Cyllid 2010. Am hynny mae modd esgusodi'r Brifysgol rhag talu treth ar incwm, ac enillion cyfalaf a gafwyd o fewn y categorïau a geir yn adrannau 478-488 Deddf Treth Gorfforaethol 2010 (a ddeddfwyd gynt yn adran 505 Deddf Trethi Incwm a Chorfforaeth 1988), neu adran 256 Deddf Trethu Enillion Taladwy 1992 i'r graddau y mae incwm neu enillion o'r fath wedi eu defnyddio i bwrpas cwbl elusennol.

Mae pob is-gwmni yn talu Treth Gorfforaethol a Threth ar Werth yn union fel unrhyw gorff masnachol arall.

Mae prif gylchoedd gweithredu'r Brifysgol yn cael eu hesgusodi rhag Treth ar Werth, ond mae rhai cyflenwadau a gwasanaethau ategol yn talu Treth ar Werth ar wahanol gyfraddau, mae Gwariant yn cynnwys Treth ar Werth anadferadwy a godwyd gan gyflenwyr i'r Brifysgol.

Mae darpariaeth yn cael ei gwneud am dreth ohiriedig ar gyfer is-gwmnïau drwy'r dull rhwymedigaethau

10 TREFNIADAU PENSIWN

Mae'r Brifysgol yn cymryd rhan mewn tri Chynllun Pensiwn ar wahân: Cynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS), Cronfa Bensiynau Dyfed, a Chynllun Pensiwn ac Aswariant Prifysgol Aberystwyth. Mae'r ddau gynllun olaf yn rhoi budd-daliadau i'r aelodau o'r staff nad oes hawl ganddynt i ymaelodi â'r Cynllun arall. Mae'r cynlluniau yn rhai â budd-daliadau diffiniedig, wedi eu contractio allan o'r Ail Bensiwn Gladwriaethol. Pennir gwerth y gronfa bob tair blynedd gan actiwariaid annibynnol sydd â chymwysterau proffesiynol yn y maes, a'r ymddiriedolwyr sydd yn pennu faint o gyfraniad i'w dalu, yn ôl cyngor yr actiwariaid. Mae'r actiwariaid hyn yn adolygu cynnydd y Cynlluniau yn y blynyddoedd eraill. Asesir costau'r pensiynau yn unol â barn yr actiwariaid yn seiliedig ar y prisiad actiwaraidd diweddaraf yn y Cynlluniau.

DATGANIAD AM Y PRIF BOLISI'AU CYFRIFEG (parhad)

Ni all y Brifysgol wybod beth yw ei chyfran hi o asedau a rhwymedigaethau gwaelodol Cynllun Pensiwn y Prifysgolion ar sail gyson a rhesymol ac felly, yn unol â gofynion Safon Adroddiadau Ariannol 17 "Budd-daliadau Ymddeol", mae'n rhoi cyfrif am y cynllun fel petai'n gynllun cyfraniadau diffiniedig. O ganlyniad mae'r meintiau a dalwyd o'r cyfrif incwm a gwariant yn cynrychioli'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun yn ystod cyfnod y cyfrifon.

Mae'r Brifysgol wedi arddel Safon Adroddiadau Ariannol 17 "Budd-daliadau Ymddeol" yn gyfan gwbl o ran Cronfa Bensiynau Dyfed a Chynllun Pensiynau ac Aswariant Prifysgol Aberystwyth.

11 DARPARIAETHAU A RHWYMEDIGAETHAU AMODOL

Cydnabyddir darpariaethau yn y datganiadau ariannol pan fo gan y Brifysgol ymrwymiad cyfredol (yn gyfreithiol neu'n adeiladol) o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol. Y tebyg yw y bydd angen trosglwyddo buddiannau economaidd er mwyn bodloni'r ymrwymiad hwnnw ac fe ellir gwneud amcangyfrif dibynadwy am swm yr ymrwymiad.

Mae rhwymedigaethau amodol yn cael eu datgelu mewn nodyn, pan nad ydynt yn bodloni diffiniad darpariaeth, ac maent yn cynnwys tair sefyllfa: ymrwymiad posib yn hytrach nag un cyfredol; ei bod hi'n bosib yn hytrach na bod yn debyg y bydd buddiannau economaidd yn mynd allan; does dim modd mesur faint o fuddiannau economaidd fydd yn mynd allan.

12 LLIF ARIAN PAROD AC ADNODDAU HYLIF

Mae llif Arian Parod yn cynnwys cynnydd neu ostyngiad mewn arian parod. Mae Arian Parod yn cynnwys arian mewn llaw, adneuron sydd i'w talu pan ofynnir amdanynt, a gorgodiadau. Os yw adneuron ar gael i bob pwrpas o fewn 24 awr heb gosb fe'u cyfrifir yn rhai i'w talu pan ofynnir amdanynt. Ni chynhwysir unrhyw fuddsoddiad, pa mor hylif y bo, mewn arian parod.

Mae adnoddau hylif yn cynnwys asedion a ddelir ar ffurf storfa o werth y gellir cael gwared ag ef yn rhwydd. Maent yn cynnwys adneuron tymor, gwarannau'r llywodraeth a stociau benthyciad a ddelir yn rhan o weithgareddau rheoli trysordy'r Brifysgol. Nid ydynt yn cynnwys asedion a ddelir fel Buddsoddiadau Asedion Gwaddol.

13 PRYDLESAU

Mae pob prydles yn brydles weithredol ac mae'r taliadau llogi wedi eu rhoi yn y cyfrif incwm a gwariant ar sail llinell syth tra bo'r brydles yn parhau.

14 NEWIDIADAU MEWN POLISI CYFRIFEG AC ADDASIADAU I'R FLWYDDYN FLAENOROL

Mae cyfrif incwm a gwariant 31 Gorffennaf 2011 wedi'i ailddatgan o ganlyniad i gywiro ffigurau'r arian wrth gefn yn sgil gwerthu Asedau Gwaddol yn 2010/11. Dyma'r effeithiau ar y flwyddyn gymharol:

- Ailddatgan £1.6 miliwn o'r swm a gedwir yn yr arian cyffredinol wrth gefn. O ganlyniad mae'r asedau net ar 31 Gorffennaf 2011 yn lleihau £1.6 miliwn, sef gorddrafft y banc yn cynyddu £1.6 miliwn i adlewyrchu'r hyn a gafwyd o'r gwerthiannau sy'n ddyledus i'r gronfa waddol.

Mae symudiad yn yr arian cyffredinol wrth gefn wedi'i ailddatgan yn nodyn 17.

CYFRIF INCWM A GWARIANT am y flwyddyn hyd at 31 Gorffennaf 2012

	Nodyn	2012		AILDDATGAN	
		£'000		2011	
INCWM					
Grantiau'r Cyrff Cyllido	1	38,667		41,666	
Ffioedd Dysgu	2	34,389		31,059	
Grantiau a Chontractau Ymchwil	3	19,942		19,824	
Incwm Arall	4	26,502		23,328	
Incwm Gwaddolion a Buddsoddiadau	5	892		2,676	
Cyfanswm Incwm		<u>120,392</u>		<u>118,553</u>	
GWARIANT					
Costau Staff - Gweithredu	6	64,995		63,852	
- Ad-drefnu	6	1,024		960	
Gwariant Gweithredu Arall	8	45,081		44,609	
Dibrisiant	8	8,428		7,529	
Llog a Chostau Cyllid Eraill	7	241		546	
Cyfanswm Gwariant	8	<u>119,769</u>		<u>117,496</u>	
Gweddill ar Weithgareddau Parhaus ar ôl Dibrisiant Asedau Cyn Treth ac ar ôl Treth		623		1,057	
Gweddill a Drosglwyddwyd i Incwm a Gronnir o fewn Cronfeydd Gwaddol		(116)		(2,035)	
Gweddill/(Diffyg) a Gedwir o fewn yr Arian Cyffredinol wrth Gefn	17	<u>507</u>		<u>(978)</u>	

Mae'r Cyfrif Incwm a Gwariant yn disgrifio gweithgareddau parhaus.

NODYN AR Y GWEDDILL A'R DIFFYG YN ÔL Y GOST WREIDDIOL am y flwyddyn hyd at 31 Gorffennaf 2012

	Nodyn	2012		2011	
		£'000		£'000	
Gweddill ar Weithgareddau Parhaus ar ôl Dibrisiant Asedau, Gwerthu Asedau, cyn ac ar ôl Treth		623		1,057	
Gwahaniaeth rhwng Tâl am Ddibrisiant yn ôl y Gost Wreiddiol a'r Gwir Dâl am Ddibrisiant am y Flwyddyn ar Sail yr Ailbrisiad	18	1,990		1,989	
Rhyddhau Enillion o Adbriso Eiddo mewn Blynnyddoedd Blaenorol	18	-		-	
GWEDDILL YN ÔL Y GOST WREIDDIOL AR ÔL TRETH		<u>2,613</u>		<u>3,046</u>	

MANTOLEN ar 31 Gorffennaf 2012

	Nodyn	2012 £'000	AILDDATGAN 2011 £'000
ASEDION SEFYDLOG			
Asedion Cyffyrddadwy	9	152,914	147,088
Buddsoddiadau		166	115
ASEDION GWADDOL			
ASEDION CYFREDOL	10	37,968	37,062
Stociau			
Dyledwyr: Dyledus o fewn blwyddyn	11	2,158	2,457
Dyledwyr: Dyledus ar ôl mwy na blwyddyn	11	20,371	23,079
Dyledwyr: Cyfanswm		156	156
Buddsoddiadau – Adneuon Arian Parod		20,527	23,235
Arian Parod yn y Banc ac Mewn Llaw		11,216	10,371
		5,012	9,823
		<u>38,913</u>	<u>45,886</u>
RHWYMEDIGAETHAU CYFREDOL			
Credydwyr: Arian sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	12	(27,256)	(30,333)
Gorddrafft Banc		(5,839)	(6,499)
		<u>(33,095)</u>	<u>(36,832)</u>
ASEDION CYFREDOL NET			
		<u>5,818</u>	<u>9,054</u>
CYFANSWM ASEDION WEDI TYNNU RHWYMEDIGAETHAU CYFREDOL			
Credydwyr: Symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy nag un flwyddyn	13	196,866	193,319
Darpariaethau am rwymedigaethau a thaliadau	14	(10,181)	(10,859)
		<u>(949)</u>	<u>(949)</u>
ASEDION NET AC EITHRIO RHWYMEDIGAETHAU PENSIYNAU			
		185,736	181,511
RHWYMEDIGAETHAU PENSIYNAU			
	25	(24,336)	(18,603)
ASEDION NET GAN GYNNWYS RHWYMEDIGAETHAU PENSIYNAU			
		<u>161,400</u>	<u>162,908</u>
GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG			
	15	52,240	48,921
GWADDOLION			
Treuliadwy	16	62	60
Parhaol	16	37,906	37,002
		<u>37,968</u>	<u>37,062</u>
ARIAN WRTH GEFN			
Arian Wrth Gefn – Cyffredinol, ac eithrio Pensiynau		51,606	49,616
Arian Wrth Gefn – Pensiynau	25	(24,336)	(18,603)
Arian Wrth Gefn – Cyffredinol, gan gynnwys Pensiynau	17	27,270	31,013
Arian Wrth Gefn at Ailbrisio	18	43,922	45,912
		<u>71,192</u>	<u>76,925</u>
CYFANSWM			
		<u>161,400</u>	<u>162,908</u>

Cymeradwywyd y Datganiadau Ariannol a geir rhwng tudalennau 9 a 44 gan y Cyngor ar 10 Rhagfyr 2012, a'u llofnodi ar ei ran gan:

Dr Timothy Brain, Trysorydd
Yr Athro April McMahon, Is-Ganghellor

DATGANIAD O'R ENILLION A'R COLLEDION CYDNABYDDEDIG am y flwyddyn hyd at 31 Gorffennaf 2012

	Nodyn	2012 £'000	2011 £'000
Gweddill ar Weithgareddau Parhaus ar ôl Dibrisiant Asedau, Gwerthu Asedau ac ar ôl Treth		623	1,057
Addasiad i'r Flwyddyn Flaenorol: Gweddill heb ei wireddu ar Asedau Treftadaeth	9	0	1,347
Addasiad yn sgil gwerthu Asedau Gwaddol		(1,699)	
Arbriant Gwerth Buddsoddiadau Gwaddol	16	411	4,162
Gwaddolion Newydd	16	379	488
Enillion/(Colled) Actiwaraidd ar Gynlluniau Pensiwn	25	(6,240)	4,222
CYFANSWM YR ENILLION/(COLLEDION) CYDNABYDDEDIG AM Y FLWYDDYN		(6,526)	11,276
Cysoni:			
Arian Wrth Gefn a Gwaddolion Wrth Gychwyn		115,686	
Addasiad i'r Flwyddyn Flaenorol o ran Asedau Gwaddol		(1,699)	
Colledion Cydnabyddedig Eraill am y Flwyddyn		(4,827)	
Cyfanswm y Colledion Cydnabyddedig am y Flwyddyn		(6,526)	
Arian Wrth Gefn a Gwaddolion Wrth Orffen		109,160	

DATGANIAD LLIF ARIAN am y flwyddyn hyd at 31 Gorffennaf 2012

		2012	AILDDATGAN 2011
	Note	£'000	£'000
Mewnlif Arian Net o Weithgareddau Gweithredol	21	2,831	6,139
Enillion ar Fuddsoddiadau a Gwasanaethu Cyllid	22	892	1,037
Gwario Cyfalaf a Buddsoddi Cyllidol	23	(6,563)	(3,688)
Mewnlif/(All-lif) Arian cyn Defnyddio Adnoddau Hylif a Chyllido		(2,840)	3,488
Rheoli Adnoddau Hylif	24	(845)	5,415
(Gostyngiad)/Cynnydd mewn Arian Parod	24	(3,685)	8,903

CYSONI LLIF ARIAN NET PAROD Â SYMUDIAD MEWN CRONFEYDD NET

		2012	AILDDATGAN 2011
		£'000	£'000
(Gostyngiad)/Cynnydd mewn Arian Parod yn ystod y Flwyddyn	24	(3,685)	8,903
Llif Arian o Adnoddau Hylif	24	845	(5,415)
Newid mewn Cronfeydd Net		(2,840)	3,488
Cronfeydd Net ar 1 Awst		22,071	18,583
Cronfeydd Net ar 31 Gorffennaf	24	19,231	22,071

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL

	2012 £'000	2011 £'000
1) GRANTIAU CYRFF CYLLIDO		
Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru		
Grantiau Adnewyddol	28,876	31,245
Grantiau Penodol	6,985	7,731
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a Ryddhawyd yn ystod y Flwyddyn		
Adeiladau (Nodyn 15)	981	600
Offer (Nodyn 15)	984	1,245
Adran Plant, Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau, Llywodraeth Cynulliad Cymru	841	845
	38,667	41,666
2) FFIOEDD DYSGU		
Myfyrwyr Amser Llawn Cartref a'r UE	27,453	24,697
Myfyrwyr Amser Llawn Rhyngwladol	4,958	4,369
Myfyrwyr Rhan Amser	1,075	1,332
Cyrsiau Byrion a Ffioedd Eraill	903	661
	34,389	31,059
3) GRANTIAU A CHONTRACTAU YMCHWIL		
Cynghorau Ymchwil ac Elusennau	9,786	10,462
Diwydiant a Masnach	1,827	1,227
Llywodraeth	8,201	7,177
Grantiau a Chontractau Eraill	128	958
	19,942	19,824
4) INCWM ARALL		
Llety, Arlwyo a Chynadleddau (Nodyn 27)	9,464	8,440
Gwasanaethau Eraill a Roddwyd	3,611	3,083
Canolfan y Celfyddydau (Nodyn 28)	3,800	4,238
Ffermydd	2,134	1,933
Rhyddhawyd o Grantiau Cyfalaf Gohiriedig (Nodyn 15)	2,028	1,657
Incwm Arall	5,465	3,977
	26,502	23,328
5) INCWM GWADDOLION A BUDDSODDIADAU		
Gweddill ar ôl Gwerthu Asedau	0	1,639
Incwm o Waddolion (Nodyn 16)	574	720
Incwm o Fuddsoddiadau Tymor Byr	318	317
	892	2,676

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

	2012	2011
	£'000	£'000
6) COSTAU STAFF		
Costau Staff - Gweithredol:		
Cyflogau	52,781	51,766
Costau Nawdd Cymdeithasol	4,003	3,982
Costau Pensiwn Eraill (Nodyn 25)	8,211	8,104
Cyfanswm Costau Staff (Nodyn 8)	64,995	63,852
Costau Staff - Ad-drefnu:		
Taliadau yn ystod y flwyddyn	1,024	960
Taliadau i'r Is-Ganghellor		
Cyflog	208	195
Cyfraniadau Pensiwn	22	31
	230	226

Nifer y staff, gan gynnwys yr Is-Ganghellor, a gafodd daliadau o fewn y rhychwantau isod oedd:

	2012	2011
	<u>Number</u>	<u>Number</u>
£100,000-£109,999	1	4
£120,000-£129,999	1	1
£130,000-£139,999	1	1
£200,000-£209,999	2	0
£220,000-£229,999	1	1

Mae taliadau'r Is-Ganghellor a staff eraill ar gyflogau uchel yn cynnwys cyfraniadau pensiwn y Cyflogwr i Gynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS) sydd ar yr un raddfa â'r hyn a delir ar ran staff academiaidd a pherthynol eraill.

Y nifer ar gyfartaledd a gyflogwyd gan y Brifysgol yn ystod y cyfnod wedi ei fynegi'n gyfatebol ag amser llawn:

	2012	2011
	<u>Number</u>	<u>Number</u>
Addysgu Academiaidd ac Ymchwil	561	618
Technegol, Gweinyddol ac Ategol	1,082	1,059
	1,643	1,677
7) LLOG A DALWYD A CHOSTAU CYLLID ERAILL	2012	2011
	£'000	£'000
Taliadau Net ar y Cynllun Pensiynau (Nodyn 25)	241	546

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

8) DADANSODDIAD O GYFANSWM GWARIANT YN ÔL GWEITHGAREDDAU

	Costau Staff			Treuliau Gweithredu Eraill	Llog a Dalwyd	2012 Cyfanswm	2011 Cyfanswm
	Gweith- redu	Ad-drefnu	Dibrisiant				
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Adrannau Academaidd	32,510	1	1,447	8,611	0	42,569	42,799
Gwasanaethau Academaidd	4,375	0	83	2,603	0	7,061	7,897
Grantiau a Chontractau Ymchwil	7,737	1	705	6,139	0	14,582	13,033
Llety, Arlwyo a Chynadleddau (Nodyn 27)	3,522	0	230	4,608	0	8,360	7,849
Adeiladau	3,738	0	5,411	4,659	0	13,808	13,223
Gwariant Addysgol Cyffredinol	2,515	4	51	10,092	0	12,662	12,127
Gweinyddiaeth	5,950	5	138	1,865	0	7,958	6,931
Cyfleusterau a Mwynderau i'r Staff a'r Myfyrwyr	2,255	0	56	544	0	2,855	3,337
Gwasanaethau Eraill a Roddwyd	1,049	0	3	1,577	0	2,629	2,578
Canolfan y Celfyddydau (Nodyn 28)	1,769	0	200	1,854	0	3,823	4,387
Taliadau i Archwilwyr	0	0	0	61	0	61	30
Cymhwysiad i Gostau Pensiynau FRS 17	(748)	0	0	0	241	(507)	0
Treuliau Eraill	323	1,013	104	2,468	0	3,908	3,305
	64,995	1,024	8,428	45,081	241	119,769	117,496

Mae Treuliau Eraill yn cynnwys taliadau i Archwilwyr Allanol y Brifysgol am wasanaethau heblaw am archwiliad, sef cyfanswm o £55,200 (2010/11: £25,500). Talwyd y ffioedd hyn am y gwasanaethau isod:

Gwasanaethau cysylltiedig ag archwiliad:

Archwilio grantiau penodol ac archwilio data cyllido: £35,400 (2010/11: £11,500)

Gwasanaethau treth

Paratoi ar gyfer cyfrifo treth gorfforaethol: £19,800 (2010/11: £14,000)

Taliadau i Aelodau o Gyngor y Brifysgol

Ni chafodd yr un aelod o'r Cyngor dâl gan y Brifysgol am weithredu fel aelod o'r Cyngor yn ystod y flwyddyn (2010/11: DIM). Nid yw aelodau o staff y Brifysgol sy'n cael eu penodi i'r Cyngor yn cael dim tâl ychwanegol yn rhinwedd eu haelodaeth o'r Cyngor.

Yn ystod y flwyddyn nid yw'r un aelod o'r Cyngor wedi cael tâl am wasanaethau eraill i'r Brifysgol, ac eithrio taliadau o dan gontractau cyflogaeth i'r aelodau hynny o'r Cyngor sydd hefyd yn aelodau o staff cyflogedig y Brifysgol (2010/11: Dim).

Talwyd cyfanswm o £12,300 o dreuliau i, neu ar ran, 9 o aelodau'r Cyngor (2010/11: £11,400 i 10 o aelodau'r Cyngor). Mae hyn am gostau teithio a chynhaliaeth sy'n codi o ganlyniad i'w presenoldeb yng nghyfarfodydd y Cyngor a chyfarfodydd eraill yn rhinwedd eu dyletswydd swyddogol.

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

9) ASEDION SEFYDLOG
CYFFYRDDADWY

	Tir ac Adeiladau		Offer	Asedau	
	Rhydd-daliad £'000	Prydles Hir £'000		Treftadaeth £'000	Cyfanswm £'000
COST NEU BRISIAD					
Ar 1 Awst 2012					
Prisiad	130,489	2,981	0	1,347	134,817
Cost	63,075	0	36,940	0	100,015
Ychwanegiadau yn ôl Cost	12,768	0	1,486	0	14,254
Ar 31 Gorffennaf 2012	<u>206,332</u>	<u>2,981</u>	<u>38,426</u>	<u>1,347</u>	<u>249,086</u>
Prisiad	130,489	2,981	0	1,347	134,817
Cost	<u>75,843</u>	<u>0</u>	<u>38,426</u>	<u>0</u>	<u>114,269</u>
	<u>206,332</u>	<u>2,981</u>	<u>38,426</u>	<u>1,347</u>	<u>249,086</u>
DIBRISANT					
Ar 1 Awst 2011	58,689	413	28,642	0	87,744
Cost am y flwyddyn	5,685	74	2,669	0	8,428
Ar 31 Gorffennaf 2012	<u>63,374</u>	<u>487</u>	<u>31,311</u>	<u>0</u>	<u>96,172</u>
GWERTH NET YN ÔL Y LLYFR					
Ar 31 Gorffennaf 2012	<u>141,958</u>	<u>2,494</u>	<u>7,115</u>	<u>1,347</u>	<u>152,914</u>
Ar 1 Awst 2011	<u>134,875</u>	<u>2,568</u>	<u>8,298</u>	<u>1,347</u>	<u>147,088</u>

Prisiwyd eiddo'r Brifysgol ar 31 Gorffennaf 1994 gan y Swyddog Adeiladau, Mr P S Robinson FRICS, ar sail gwerth adnewyddu ynghyd â dibrisiant, ac eithrio lle roedd gwerth y farchnad at ddefnydd presennol ar gael, ac yn yr achosion hynny dyna'r gwerth a ddefnyddiwyd. Prisiwyd eiddo a drosglwyddwyd o Goleg Amaethyddol Cymru yn yr un modd ar 1 Mawrth 1995.

Cafodd y tir a'r adeiladau a feddiannwyd o IGER eu prisio yn ôl yr un sail gan Mr J H Jones FRICS, prisiwr allanol annibynnol, yn unol â llawlyfr arfarnu a phrisio RICS. Mae'r brydles ar yr eiddo prydles a feddiannwyd o IGER yn parhau tan 31 Mawrth 2015 ac fe ellir ei hadnewyddu am gyfnod ychwanegol, sef saith mlynedd, os bydd y Brifysgol yn dewis gwneud hynny.

Mae Asedau Treftadaeth yn cyfeirio at Gasgliad Celfyddyd Gain y Brifysgol a brisiwyd gan Webb Valuations Fine Art Cyf ym mis Mawrth 2011.

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

	2012	2011
	£'000	£'000
10) ASEDION GWADDOL		
Gweddill ar 1 Awst	37,062	32,077
Ychwanegiadau i Fuddsoddiadau	379	488
Arbrisiant wrth Ailbriso (Nodyn 16)	411	4,162
Cynnydd Gweddill Refeniw	116	335
Gweddill ar 31 Gorffennaf	<u>37,968</u>	<u>37,062</u>
Cynrychiolwyd gan:		
Stociau Llog Sefydlog	5,831	5,544
Ecwitiau	19,423	19,353
Ymddiriedolaeth Uned Eiddo	1,080	1,074
Gweddill yn y Banc	1,074	646
Cyfanswm Buddsoddiadau (Nodyn 30)	<u>27,408</u>	<u>26,617</u>
Tir ac Eiddo	2,654	2,654
Gweddill Refeniw	7,907	7,791
	<u>37,969</u>	<u>37,062</u>
11) DYLEDWYR		
	2012	2011
	£'000	£'000
Symiau sy'n ddyledus o fewn un blwyddyn:		
Dyledwyr Masnachol ac Eraill	9,798	9,642
Gweddillion Ymchwil	8,543	7,603
Rhagdaliadau ac Incwm Cronedig	2,071	5,532
Adneuon mewn banciau o Wlad yr Iâ	-	302
	<u>20,371</u>	<u>23,079</u>
Symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn:		
Benthyciad i Urdd y Myfyrwyr	<u>156</u>	<u>156</u>
12) CREDYDWYR: SYMIAU SY'N DDYLEDUS O FEWN BLWYDDYDYN		
	2012	2011
	£'000	£'000
Benthyciadau heb Sicrwydd	39	39
Taliadau a Dderbyniwyd yn Ernes	660	754
Credydwyr masnachol ac eraill	10,598	7,852
Nawdd Cymdeithasol a Thaliadau Treth Eraill	998	1,424
Gweddillion Grantiau Ymchwil	4,430	1,228
Incwm Gohiriedig o Brydles Pentref y Myfyrwyr	679	679
Croniadau ac Incwm Gohiriedig Arall	9,852	18,357
	<u>27,256</u>	<u>30,333</u>

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

	2012 £'000	2011 £'000
13) CRONIADAU AC INCWM GOHIRIEDIG		
Incwm gohiriedig o Brydles Pentref y Myfyrwyr	10,181	10,859
	10,181	10,859

Mae'r Incwm Gohiriedig o Brydles Pentref y Myfyrwyr yn ymwneud â'r taliadau a gafwyd o brydles llety myfyrwyr i Dai Cartrefi Cyf am 25 o flynyddoedd.

Yn ôl telerau'r cytundeb, prydleswyd yr eiddo i Dai Cartref Cyf am 25 o flynyddoedd am gyfanswm o £16.9 miliwn. Mae hynny'n golygu bod Tai Cartref Cyf yn cael llif incwm sicr o osod yr eiddo am gyfnod y brydles.

Mae sawl agwedd ar y trefniadau yn golygu mai'r Brifysgol sy'n cadw rhai o'r risgiau a'r manteision sy'n deillio o berchen ar yr eiddo drwy gyfnod y brydles. Y Brifysgol sy'n cadw rhydd-daliad yr eiddo a brydlesir, a phan ddaw'r cytundeb 25-blynedd i ben, daw'r eiddo yn ôl i'r Brifysgol heb iddi orfod talu dim.

Mae'r £16.9 miliwn a gafodd y Brifysgol yn cael ei drin fel incwm gohiriedig ac mae'n cael ei ryddhau i'r cyfrif incwm a gwariant ar sail llinell syth drwy gydol cyfnod y brydles.

14) DARPARIAETHAU AM RWYMEDIGAETHAU A THALIADAU	£'000
Ar 1 Awst 2011	949
Cyfrif Incwm a Gwariant	-
Ar 31 Gorffennaf 2012	949

Mae'r ddarpariaeth hon yn cyfeirio at amcangyfrif gorau'r Brifysgol o'r rhwymedigaethau cysylltiedig â gweithgareddau masnachu'r ffermydd gan gynnwys rhwymedigaethau TAW i Gyllid a Thollau EM.

	Cyngor Cyllido £'000	Grantiau Eraill £'000	Cyfanswm £'000
15) GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG			
Ar 1 Awst 2011			
Adeiladau	16,520	28,011	44,531
Offer	2,729	1,661	4,390
Cyfanswm	19,249	29,672	48,921
Arian a Dderbyniwyd			
Adeiladau	5,960	200	6,160
Offer	255	897	1,152
Cyfanswm	6,215	1,097	7,312
Rhyddhawyd i Incwm a Gwariant			
Adeiladau (Nodyn 1)	981	977	1,958
Offer (Nodyn 1)	984	1,051	2,035
Cyfanswm	1,965	2,028	3,993
Ar 31 Gorffennaf 2012			
Adeiladau	21,499	27,234	48,733
Offer	2,000	1,507	3,507
Cyfanswm	23,499	28,741	52,240

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

	Parhaol Digyfyngiad £'000	Parhaol Penodol £'000	Cyfanswm Parhaol £'000	Treuliadwy Penodol £'000	Cyfanswm £'000
16) GWADDOLION					
Ar 1 Awst 2011	19,301	17,701	37,002	60	37,062
Gwaddolion newydd		379	379		379
Incwm o Fuddsoddiadau	272	301	573	1	574
Gwariant	(145)	(313)	(458)		(458)
	127	12	115	1	116
Cynnydd yng Ngwerth y Buddsoddiadau ar y Farchnad	202	208	410	1	411
Ar 31 Gorffennaf 2012	19,630	18,276	37,906	62	37,968
				AILDDATGAN	
17) SYMUDIADAU ARIAN WRTH GEFN CYFFREDINOL	2012 £'000			2011 £'000	
Ar 1 Awst	31,013			25,779	
Gweddill ar Weithgareddau parhaus cyn trosglwyddo o Arian Wrth Gefn at Ailbriso	507			722	
Addasiad i'r Flwyddyn Flaenorol				(1,699)	
Trosglwyddwyd o Arian Wrth Gefn at Ailbriso (Nodyn 18)	1,990			1,989	
(Colled)/Enillion Actiwaraidd ar Rwymedigaeth y Cynllun Pensiynau (Nodyn 25)	(6,240)			4,222	
Ar 31 Gorffennaf	27,270			31,013	
18) ARIAN WRTH GEFN AT AILBRISIO	2012 £'000			2011 £'000	
Ar 1 Awst	45,912			47,901	
Trosglwyddwyd o Arian Wrth Gefn at Ailbriso i Arian Wrth Gefn Arall sy'n gysylltiedig â: Dibrisio Asedion a Ailbrisiwyd	(1,990)			(1,989)	
Ar 31 Gorffennaf	43,922			45,912	

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

	2012 £'000	2011 £'000
19) YMRWYMIADAU		
i) Ymrwymadau Cyfalaf:		
wedi eu contractio ar 31 Gorffennaf	-	16,486
awdurdodwyd ond sydd heb eu contractio ar 31 Gorffennaf	-	-
	-	16,486
ii) Ymrwymadau blynyddol dan brydlesau gweithredol na ellir eu dileu, ar Dir ac Adeiladau sy'n dod i ben ar ôl pum mlynedd	302	302

20) PARTÏON CYSYLLTIEDIG

CYNLLUN PENSIWN AC ASWIRIANT PRIFYSGOL ABERYSTWYTH

Mae'r Brifysgol yn cynnal gwasanaeth rhestr cyflogau ar ran y Cynllun Pensiwn ac Aswariant. Ni chodir tâl am ei weinyddu. Telir pensiynau gan y Brifysgol ar ran y cynllun, a'u talu'n ôl fesul cyfnod heb log. Roedd y Cynllun Pensiwn yn ddyledwr ar ddiwedd y flwyddyn, sef £4,237,524 (2010/11 dyledwr £3,467,745).

ISGWMNIAU

Abertec Cyf

Y Brifysgol yw perchennog yr holl gyfalaf cyfranddaliadau a roddwyd i Abertec Cyf, cwmni a gofrestrwyd yng Nghymru a Lloegr, ac mae'n cyflawni gwaith ymchwil ar gontract ar ei ran. Roedd Abertec Cyf yn ddyledwr ar ddiwedd y flwyddyn, sef £37,000 (2010/11 £160,000). Hefyd mae'r Brifysgol wedi darparu benthychiad i'r Brifysgol, sef £142,000, ac roedd £126,748 ohono'n ddyledus ar ddiwedd y flwyddyn.

See3D Cyf

Mae'r Brifysgol yn berchen ar 75% o holl gyfalaf cyfranddaliadau a gyhoeddwyd i See 3D Cyfyngedig, cwmni a gofrestrwyd yng Nghymru a Lloegr. Yn ystod y flwyddyn cafodd y Brifysgol £Dim (2010/11 £Dim) o incwm o rent gan See3D Cyf, ac roedd £Dim (2010/11 £Dim) yn ddyledus i See3D Cyf ar ddiwedd y flwyddyn.

Khaydor Cyf

Mae'r Brifysgol yn berchen ar 100% o Khaydor Cyf, cwmni cofrestredig yng Nghymru a Lloegr. Nid oes trafodion trydydd partiön na gweddill sydd angen eu datgelu.

Mae datganiadau ariannol y cwmnïau hyn heb gael eu cysoni â datganiadau ariannol y Brifysgol (Polisi Cyfrifeg 1.2).

Gosodir y canlyniadau a'r asedau a'r rhwymedigaethau net isod:

	Abertec Cyf		See3D Cyf	
	2012 £'000	2011 £'000	2012 £'000	2011 £'000
Crynodeb o'r Cyfrif Elw a Cholled				
Trosiant	303	233	166	186
Llog Derbynadwy		0		0
Gwariant	(263)	(220)	(180)	(204)
Treth		0		0
Elw/(Colled) am y Flwyddyn ar ôl tynnu treth	40	13	(14)	(18)
Crynodeb o'r Fantolen				
Asedau Sefydlog		0	0	2
Asedau/(Rhwymedigaethau) Cyfredol Net	18	(22)	95	110
Asedau/(Rhwymedigaethau) Net	18	(22)	95	112
Cyfalaf ac Arian Wrth Gefn	18	(22)	95	112

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

20) PARTÏON CYSYLLTIEDIG (parhad)

URDD Y MYFYRWYR, ABERYSTWYTH

Corff ar wahân yw Urdd y Myfyrwyr, wedi ei gyllido gan y Brifysgol trwy grant. Fe'i gweinyddir gan swyddogion a etholwyd o blith y myfyrwyr, er budd y myfyrwyr.

Roedd grant y Brifysgol i Urdd y Myfyrwyr yn £626,772 (2010/11 £564,805).

Mae'r Urdd yn dal adeilad sy'n eiddo i'r Brifysgol. Ni chodir rhent am hyn, ac ni chodir tâl am wasanaethau rhestr cyflogau y mae'r Brifysgol yn eu rhoi iddi. Mae'r Brifysgol wedi rhoi darpariaeth benthyciad i Urdd y Myfyrwyr o £760,000. Roedd £156,000 (2010/11 £208,000) ohono yn ddyledus ar ddiwedd y flwyddyn ar ôl iddo gael ei ddefnyddio i dalu am yr estyniad i adeilad yr Urdd. Y mae hwn yn fenthyciad di-log i'w dalu'n ôl rhwng 2012 a 2014.

Oncomorph Analysis Ltd

Gwnaed darpariaethau yn erbyn symiau a oedd yn ddyledus i'r Brifysgol gan Oncomorph yn 2010/11 (£134,245); erbyn hyn cafwyd cymeradwyaeth i ddileu'r ddyled honno yn 2012/13.

		AILDDATGAN	
		2012	2011
		£'000	£'000
21)	CYSONI'R GWEDDILL GWEITHREDOL Â'R MEWNLIF NET O WEITHGAREDDAU GWEITHREDOL		
	Gweddill ar Weithgareddau Parhaus ar ôl Dibrisiant Asedion a Threth Dibrisiant	623	1,057
	Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a Ryddhawyd i Incwm	(3,993)	(3,502)
	Gweddill ar ôl Gwerthu Asedau Gwaddol	0	(1,639)
	Incwm o Fuddsoddiadau	(892)	(1,037)
	Llog sy'n Daladwy	241	546
	Costau Pensiynau ar ôl Tynnu'r Cyfraniadau Taladwy	(748)	(814)
	Gostyngiad/(Cynnydd) mewn Stociau	299	(103)
	Gostyngiad/(Cynnydd) mewn Dyledwyr	2,707	(5,112)
	(Cynnydd) mewn Dyledwyr Gwaddol	(28)	-
	(Cynnydd)/Gostyngiad mewn Buddsoddiadau	(51)	51
	(Gostyngiad)/Cynnydd mewn Credydwyr, Croniadau ac Incwm Gohiriedig	(3,755)	8,375
	Cynnydd mewn Darpariaethau	0	949
	Mewnlif/(All-lif) Arian Net o Weithgareddau Gweithredol	<u>2,831</u>	<u>6,139</u>
		AILDDATGAN	
		2012	2011
		£'000	£'000
22)	ENILLION AR FUDDSODDIADAU A GWASANAETHU CYLLID		
	Incwm o Waddoliadau	574	720
	Llog Arall a Dderbyniwyd (Nodyn 5)	318	317
	Mewnlif Arian Net o Enillion ar Fuddsoddiadau a Gwasanaethu Cyllid	<u>892</u>	<u>1,037</u>
		2012	2011
		£'000	£'000
23)	GWARIO CYFALAF A BUDDSODDI CYLLIDOL		
	Taliadau i brynu Asedion Sefydlog	(14,254)	(16,524)
	Gwerthu Asedau Gwaddol	-	1,859
	Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a Gafwyd (Nodyn 15)	7,312	10,489
	Gwaddolion a Gafwyd (Nodyn 16)	379	488
	All-lif Arian Net o Wario Cyfalaf a Buddsoddi Cyllidol	<u>(6,563)</u>	<u>(3,688)</u>

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

	Ar 1 Awst 2011 £'000	Llifau Arian Parod £'000	Ar 31 Gorffennaf 2012 £'000
24) DADANSODDI NEWIDIADAU MEWN CRONFEYDD NET			
Arian Parod yn y Banc ac Arian Parod mewn Llaw	9,823	(4,811)	5,012
Arian Parod o fewn Gwaddolion yn Gynwysiedig yng Ngweddill Refeniw Gwaddolion	8,376	466	8,842
Gorddrafft Banc	(6,499)	660	(5,839)
	11,700	(3,685)	8,015
Buddsoddiadau Asedion Cyfredol	10,371	845	11,216
Cyfanswm	22,071	(2,840)	19,231

25) CYNLLUNIAU PENSIWN

Mae'r Brifysgol yn rhan o dri Chynllun Pensiwn gwahanol: Cynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS), Cronfa Pensiwn Dyfed (DPF), a Chynllun Pensiwn ac Aswariant Prifysgol Aberystwyth (AUPAS).

Dyma gyfanswm costau'r pensiynau i'r Brifysgol:

	2012 £'000	2011 £'000
Cyfraniadau USS a dalwyd	5,558	5,562
Cyfanswm a dalwyd am AUPAS o'r Cyfrif Incwm a Gwariant	2,603	2,485
Cyfanswm a dalwyd am DPF o'r Cyfrif Incwm a Gwariant	50	57
	8,211	8,104

CYNLLUN PENSIWN Y PRIFYSGOLION

Y mae'r sefydliad yn rhan o Gynllun Pensiwn y Prifysgolion (USS), sef cynllun budd-daliadau penodedig, sy'n cael ei gyllido'n allanol a'i osod allan ar gontract o'r Ail Bensiwn Gwladwriaethol. Cedwir asedau'r cynllun mewn cronfa ar wahân, sef *Universities Superannuation Scheme Limited*, a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Oherwydd natur gydfuddiannol y cynllun, nid yw ei asedau wedi'u neilltuo i sefydliadau unigol ac mae cyfradd gyfrannu wedi'i gosod i'r cynllun cyfan. Felly mae'r sefydliad yn agored i risgiau actiwaraidd sy'n gysylltiedig â staff cyflogedig sefydliadau eraill ac nid oes modd ynysu ei gyfran ei hun o asedau a rhwymedigaethau gwaelodol y cynllun ar sail gyson a rhesymol ac felly, yn unol â gofynion FRS 17 'Budd-daliadau Ymdeol', caiff cyfraniadau i'r cynllun eu cyfrifo fel petai'n gynllun cyfraniadau penodedig. O ganlyniad, mae'r maint a dalwyd o'r cyfrif incwm a gwariant yn cynrychioli'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun am gyfnod y cyfrifon.

Cynhaliwyd y gwerthuso actiwaraidd diweddaraf ar y cynllun ar 31 Mawrth 2011. Dyna'r ail brisiad a wnaed i'r USS yn ôl y drefn ariannu newydd sy'n benodol i'r cynllun dan sylw a gyflwynwyd gan Ddeddf Pensiynau 2004, ac sy'n ei gwneud hi'n ofynnol i gynlluniau fabwysiadu amcan ariannu statudol, a ddylai fod ag asedau digonol a phriodol i dalu am eu darpariaethau technegol. Yr actiwari hefyd sy'n cynnal ein hadolygiad rheolaidd ar y lefelau cyllido. Yn benodol, mae'n cynnal adolygiad ar y lefel gyllido bob blwyddyn rhwng y prisiadau teirblwydd ac mae manylion ei amcangyfrif ef o'r lefel gyllido ar 31 Mawrth 2012 wedi'u cynnwys yn y nodyn hwn.

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

25) CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

CYNLLUN PENSIWN Y PRIFYSGOLION (parhad)

Cynhaliwyd y gwerthuso drwy'r dull rhagamcanu unedau. Mae'r rhagdybiaethau sy'n dwyn yr effaith fwyaf arwyddocaol ar ganlyniad y gwerthuso yw'r rhai sy'n ymwneud â'r gyfradd adennill ar fuddsoddiadau (sef cyfradd llog y prisio), cyfraddau codi cyflogau a phensiynau, a'r cyfraddau marw tybiedig. Mae'r tybiaethau ariannol yn deillio o'r arenillion yn y farchnad ar ddyddiad y gwerthuso. Mae addasiad wedi'i gynnwys hefyd fel "premiwm risg chwyddiant" drwy dynnu 0.3% o'r chwyddiant a awgrymir gan y farchnad oherwydd y lefel uchel o chwyddiant a awgrymir yn hanesyddol gan fondiau'r llywodraeth (yn enwedig o'u cymharu â tharged Banc Lloegr, sef 2% i Fyngai Prisiau Defnyddwyr, sy'n cyfateb yn fras i 2.75% i'r Mynegai Prisiau Masnachol bob blwyddyn).

I gyfrifo'r darpariaethau technegol, tybiwyd mai 6.1% y flwyddyn fyddai'r gyfradd llog ar gyfer gwerthuso, byddai cyflogau yn cynyddu 4.4% y flwyddyn (gyda chyflog cyffredinol yn tyfu 3.65% y flwyddyn yn y tymor byr ac ystyriaeth ychwanegol am gyflogau'n cynyddu oherwydd oedran a dyrchafiadau, yn adlewyrchu profiad y Cynllun yn y gorffennol, gyda mwy o arian wrth gefn, rhag ofn, ar ben hynny ar gyfer rhwymedigaethau gwasanaeth y gorffennol) ac fe fyddai pensiynau yn cynyddu 3.4% y flwyddyn am y 3 blynedd ar ôl y prisiad ac wedyn 2.6% y flwyddyn ar ôl hynny.

Defnyddiwyd tablau oedrannau marw safonol, sef:

Marwolaethau aelodau gwrywaidd: tablau blwyddyn geni S1NA – heb raddio am oedran.

Marwolaethau aelodau benywaidd: tablau blwyddyn geni S1NA – wedi'u graddio i lawr 1 flwyddyn.

Mae'r tablau hyn yn adlewyrchiad rhesymol o brofiad gwirioneddol USS ond maent hefyd yn cynnig darlun ceidwadol a fydd yn darparu ar gyfer gwelliannau pellach yn y cyfraddau marw. Cafodd rhagamcanion CMI 2009 eu mabwysiadu hefyd, gyda 1.25% y flwyddyn yn gyfradd hirdymor. Dyma'r disgwyliadau einioes wrth ymddeol yn 65 oed:

Gwrywod (benywod) sydd yn 65 oed ar hyn o bryd	23.7(25.6) o flynyddoedd
Gwrywod (benywod) sydd yn 45 oed ar hyn o bryd	25.5(27.6) o flynyddoedd

Ar ddyddiad y gwerthuso, gwerth asedau'r cynllun ar y farchnad oedd £32,433.5 miliwn a gwerth darpariaethau technegol y Cynllun oedd £35,343.7 miliwn, gan adael £2,910.2 miliwn o ddiffyg. Yr oedd yr asedau felly yn ddigon i gynnwys 92% o'r budd-daliadau cronedig i aelodau, ar ôl caniatáu am y cynnydd tebygol mewn enillion yn y dyfodol.

Prisiodd yr actiwari y cynllun hefyd ar nifer o sylfeini eraill ar ddyddiad y prisiad. Ar sylfaen hanesyddol gwarannau'r llywodraeth (sef giltiau), gan ddefnyddio cyfradd llog 4.4% at ddibenion prisio (yr adenillion a ddisgwylyr o warannau'r llywodraeth), yn unol â rhwymedigaethau gwasanaeth yn y gorffennol, tua 68% oedd y lefel gyllido. Yn ôl rheoliadau'r Gronfa Diogelu Pensiynau a gyflwynwyd gan Ddeddf Pensiynau 2004, cyllidwyd 93% o'r Cynllun; ar sail 'prynu' y Cynllun (hynny yw, pe byddai'r Cynllun wedi dod i ben ar ddyddiad y prisio) byddai'r asedau wedi cyfrif am ryw 57% o'r maint angenrheidiol i sicrhau holl fuddiannau'r USS gyda chwmni yswiriant; a chan ddefnyddio fformiwla FRS 17 fel petai'r USS yn gynllun cyflogwr unigol, a defnyddio 5.5% y flwyddyn fel cyfradd gostyngiad bond AA, a seiliwyd ar arenillion ar y pryd, amcangyfrifodd yr actiwari mai 82% oedd y lefel gyllido ar 31 Mawrth 2011.

Fel rhan o'r prisiad hwn, ar ôl ymgynghori â'r cyflogwyr, mae'r ymddiriedolwyr wedi penderfynu ar gynllun adfer i dalu'r ddyled erbyn 31 Mawrth 2021. Cynhelir y prisiad teirblwydd ffurfiol nesaf ar 31 Mawrth 2013. Os yw'r profiad hyd y dyddiad hwnnw yn unol â'r tybiaethau a wnaed i'r prisiad actiwaraidd presennol hwn, ac os telir cyfraniadau ar y cyfraddau neu'r meintiau a bennwyd, amcangyfrifir y bydd £2.2 biliwn o ddyled ar 31 Mawrth 2013, sydd yn cyfateb i 95% o'r lefel gyllido. Bydd y gyfradd cyfraniadau yn cael ei hadolygu fel rhan o bob prisiad ac fe ellir ei hadolygu yn amlach na hynny hefyd.

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

25) CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

CYNLLUN PENSIWN Y PRIFYSGOLION (parhad)

Mae'r darpariaethau technegol yn ymwneud yn y bôn â'r rhwymedigaethau gwasanaeth a'r lefelau cyllido yn y gorffennol, ond mae angen hefyd asesu'r costau parhaol o fuddiannau sy'n cronni. Cyfrifwyd costau croniadau yn y dyfodol drwy ddefnyddio'r un tybiaethau â'r rhai a ddefnyddiwyd i gyfrifo'r darpariaethau technolegol, ond nid oedd y lwfans mor uchel am gynnydd mewn cyflogau sy'n deillio o ddyrchafiadau. Mae dadansoddiadau wedi dangos lefelau twf amrywiol iawn uwchben cynnydd cyflogau cyffredinol yn y blynyddoedd diweddar, ac mae'r dybiaeth ar gyfer twf cyflogau sydd wedi'i hymgorffori yng nghost croniadau yn y dyfodol wedi'i seilio ar brofiad hanesyddol cyflogau, a oedd yn fwy sefydlog. Er hynny, wrth gyfrifo rhwymedigaethau gwasanaeth y gorffennol mae arian wrth gefn wedi'i gynnwys yn ychwanegol, rhag ofn, oherwydd yr amrywioldeb a grybwyllwyd uchod.

Ar ddyddiad y prisiad, roedd y Cynllun yn dal i fod yn Gynllun Cyflog Terfynol llawn ar gyfer croniadau yn y dyfodol, ac 16% o Gyflogau oedd cyfradd cyfraniadau'r cyflogwr.

Yn sgil deddfwriaeth gan lywodraeth y DU, mae cynnydd neu adbrisiadau yn y pensiwn statudol, o 2011, yn cael eu seilio ar chwyddiant prisiau a fesurir drwy'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr. Yn hanesyddol, roedd y codiadau hyn yn cael eu seilio ar fesur chwyddiant prisiau drwy'r Mynegai Prisiau Manwerthu.

Ers y prisiad blaenorol ar 31 Mawrth 2008 bu sawl newid i'r buddiannau a ddarperir gan y cynllun, er na ddaethant i rym tan fis Hydref 2011. Mae'r newidiadau hyn yn cynnwys:

Aelodau newydd yn ymuno – ac eithrio o dan rai amgylchiadau penodol, cyfyngedig, mae buddiannau'r rhai sy'n ymuno o'r newydd yn cael eu darparu ar sail Buddiannau Ailbriso Gyrfa yn hytrach nag ar sail Gyflog Terfynol.

Oedran pensiwn arferol – cynyddwyd i 65 oed ar gyfer gwasanaeth yn y dyfodol ac aelodau newydd.

Cyflwynwyd dewisiadau ymddeol hyblyg.

Cynyddu cyfraniadau'r aelodau – cynyddwyd cyfraniadau'r aelodau yn yr adran Cyflog Terfynol 7.5% a'r rhai yn yr adran Buddiannau Ailbriso Gyrfa 6.5%.

Rhannu costau - os yw cyfanswm lefel y cyfraniadau yn mynd y tu hwnt i 23.5% o Gyflogau y flwyddyn, bydd y cyflogwyr yn talu 65% o'r maint hwnnw sydd dros ben y 23.5% a'r aelodau fyddai talu'r 35% sy'n weddill i'r gronfa yn gyfraniadau ychwanegol.

Terfyn ar gynyddu pensiynau – i wasanaeth ar ôl 30 Medi 2011, bydd USS yn cyd-fynd â chynnydd mewn pensiynau swyddogol am y 5% cyntaf. Os yw pensiynau swyddogol yn cynyddu mwy na 5%, bydd yr USS yn talu hanner y gweddill hyd at 10% o gynnydd fan pellaf.

Cynllun 'yr un olaf yn sefyll' yw USS, sy'n meddwl os bydd unrhyw o'r cyflogwyr sy'n rhan o'r USS yn mynd yn fethdalwyr, bydd cyfanswm unrhyw ddiffyg yng nghyllid pensiynau'r cyflogwr hwnnw (os nad oes modd cael y cyllid hwnnw yn ôl drwy ryw ddull arall) yn cael ei rannu rhwng y cyflogwyr eraill sy'n rhan o'r cynllun, a bydd y diffyg hwnnw yn cael ei adlewyrchu yng ngwerthuso actiwaraidd nesaf y cynllun.

Ar 31 Mawrth 2012, roedd gan yr USS fwy na 145,000 o aelodau gweithredol, ac roedd gan y Brifysgol 912 o aelodau gweithredol yn y cynllun.

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

25) CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

CRYNODEB O GYMWYSIADAU SAFON ADRODD ARIANNOL 17 I'R DATGANIADAU ARIANNOL

Dadansoddiad o'r cyfansymiau a gydnabyddir ar y fantolen:	Cynllun		Cyfanswm	Cynllun		Cyfanswm
	AU	Dyfed		AU	Dyfed	
	2012	2012	2012	2011	2011	2011
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyfanswm gwerth yr asedau ar y farchnad	64,171	3,591	67,762	63,394	3,727	67,121
Gwerth cyfredol rhwymedigaethau'r cynllun	(87,045)	(5,053)	(92,098)	(81,093)	(4,631)	(85,724)
Rhwymedigaeth net y pensiynau	(22,874)	(1,462)	(24,336)	(17,699)	(904)	(18,603)
Dadansoddiad o'r cyfansymiau a dalwyd o'r costau staff o fewn y gweddill/(diffyg) gweithredol:						
Cost gyfredol y gwasanaeth	(2,555)	(44)	(2,599)	(2,459)	(57)	(2,516)
Cost y gwasanaeth yn y gorffennol	(48)	0	(48)	(26)	0	(26)
Cyfanswm gweithredu	(2,603)	(44)	(2,647)	(2,485)	(57)	(2,542)
Dadansoddiad o'r cyfanswm a dalwyd o'r llog taladwy:						
Adenillion a ddisgwyllir o asedau'r cynllun pensiwn	4,034	214	4,248	3,780	193	3,973
Llog ar rwymedigaethau'r cynllun pensiwn	(4,259)	(230)	(4,489)	(4,294)	(225)	(4,519)
Cost cyllido'r pensiynau	(225)	(16)	(241)	(514)	(32)	(546)
Dadansoddiad o'r cyfansymiau a gydnabyddir yn y datganiad o enillion a cholledion cydnabyddedig:						
Adenillion gwirioneddol heb yr adenillion disgwylliedig o asedau'r cynllun pensiwn	(2,514)	(154)	(2,668)	3,073	428	3,501
Enillion a brofwyd yn codi o rwymedigaethau	0	0	0	2,093	0	2,093
Enillion actiwaraid wrth feddiannu	0	0	0	0	0	0
Newid yn y rhagdybiaethau	(3,167)	(405)	(3,572)	(1,039)	(333)	(1,372)
Cyfanswm y (colledion)/enillion actiwaraid cydnabyddedig	(5,681)	(559)	(6,240)	4,127	95	4,222

CYNLLUN PENSIWN AC ASWIRIANT PRIFYSGOL ABERYSTWYTH

Y mae'r Brifysgol yn gweithredu cynllun budd-daliadau penodedig yn y Deyrnas Unedig. Gwnaed y gwerthusiad actiwaraid cyflawn diwethaf ar 31 Gorffennaf 2011 gan actiwari annibynnol cymwys.

Y prif ragdybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actiwari oedd:

	2012	2011
	£'000	£'000
Rhagdybiaethau cyfartaleddol wedi'u pwysoli ar gyfer pennu rhwymedigaethau'r buddiannau:		
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau	2.75%	3.45%
Cyfradd cynnydd mewn pensiynau hyd at 31 Gorffennaf 2003	2.25%	2.95%
Cyfradd cynnydd mewn pensiynau o 1 Awst 2003 hyd at 31 Gorffennaf 2006	2.25%	2.85%
Cyfradd cynnydd mewn pensiynau o 1 Awst 2006	2.25%	2.40%
Cyfradd ddisgownt	4.50%	5.30%
Cyfradd chwyddiant prisiau manwerthu	2.75%	3.45%
Cyfradd chwyddiant prisiau defnyddwyr	2.25%	2.95%
Rhagdybiaethau cyfartaleddol wedi'u pwysoli er mwyn pennu costau pensiynau net:		
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau	3.45%	3.80%
Cyfradd ddisgownt	5.30%	5.50%
Adenillion disgwylliedig hirdymor o asedau'r Cynllun	6.40%	6.70%

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

25) CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

Mae'r rhagdybiaethau presennol o ran hyd einioes yn cynnwys ystyriaeth ddigonol ar gyfer gwelliannau yn y gyfradd marwolaethau yn y dyfodol.

Ar 31 Gorffennaf 2011, dyma'r rhagdybiaethau am ddisgwyliadau oes ar ôl ymddeol:

	2012		2011	
	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw
Aelod 65 oed yn ymddeol heddiw	20.8	23.0	20.8	23.0
Aelod 45 oed yn ymddeol ymhen 20 mlynedd	23.0	25.4	23.0	25.4

Yr asedau yn y cynllun a graddfa ddisgwyliedig yr adenillion oedd:

	Graddfa adenillion yn y tymor hir a ddisgwyliar ar 31 Gorffennaf 2012	Gwerth ar 31 Gorffennaf 2012 £'000	Graddfa adenillion yn y tymor hir a ddisgwyliar ar 31 Gorffennaf 2011	Gwerth ar 31 Gorffennaf 2011 £'000	Graddfa adenillion yn y tymor hir a ddisgwyliar ar 31 Gorffennaf 2010	Gwerth ar 31 Gorffennaf 2010 £'000
Ecwitiau	5.5%	41,608	6.9%	41,802	7.2%	36,235
Bondiau Mynegrifol	2.2%	6,611	3.6%	6,317	3.9%	5,745
Bondiau Corfforaethol	3.6%	8,572	5.0%	7,282	5.1%	6,745
Arian Parod ac Asedau Cyfredol Net	2.2%	296	3.6%	1,129	3.9%	1,158
Eiddo	5.5%	7,084	6.9%	6,864	7.2%	6,400
Cyfanswm Gwerth yr Asedau ar y Farchnad		<u>64,171</u>		<u>63,394</u>		<u>56,283</u>

	2012 £'000	2011 £'000
Dadansoddiad o'r cyfanswm a ddangoswyd yn y fantolen:		
Gwerth yr Asedau ar y Farchnad	64,171	63,394
Gwerth Presennol Rhwymedigaethau'r Cynllun	(87,045)	(81,093)
Diffyg yn y Cynllun - Rhwymedigaethau Net y Pensiynau	<u>(22,874)</u>	<u>(17,699)</u>
Dadansoddiad o'r cyfansymiau a dalwyd o'r costau staff o fewn y diffyg gweithredol		
Cost gyfredol y gwasanaeth	(2,555)	2,459
Costau'r gwasanaeth yn y gorffennol	(48)	26
Cyfanswm gweithredu	<u>(2,603)</u>	<u>2,485</u>
Dadansoddiad o'r cyfanswm a dalwyd o'r llog taladwy		
Adenillion disgwyliedig ar asedau'r cynllun pensiwn	4,034	3,780
Llog ar rwymedigaethau'r cynllun pensiwn	(4,259)	(4,294)
Cost cyllido pensiynau	<u>(225)</u>	<u>(514)</u>
Dadansoddiad o'r cyfansymiau a gydnabyddir yn y datganiad o enillion a cholledion cydnabyddedig:		
Adenillion gwirioneddol heb yr adenillion disgwyliedig o asedau'r cynllun pensiwn	(2,514)	3,073
Enillion a cholledion a brofwyd yn codi o rwymedigaethau'r cynllun		2,093
Enillion actiwaraid wrth feddiannu		0
Newid yn y rhagdybiaethau	<u>(3,167)</u>	<u>(1,039)</u>
Cyfanswm yr enillion/(colledion) actiwaraid cydnabyddedig	<u>(5,681)</u>	<u>4,127</u>

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

25) CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

CYNLLUN PENSIWN AC ASWIRIANT PRIFYSGOL ABERYSTWYTH (parhad)

	2012 £'000	2011 £'000
Symudiad yn y diffyg yn ystod y flwyddyn:		
Diffyg yn y cynllun ar ddechrau'r flwyddyn	(17,699)	(22,111)
Symudiad yn ystod y flwyddyn:		
Cost gyfredol y gwasanaeth	(2,555)	(2,459)
Cyfraniadau	3,334	3,284
Costau'r gwasanaeth yn y gorffennol	(48)	(26)
Llog net ar rwymedigaethau (Colledion)/Enillion actiwaraid	(225)	(514)
	(5,681)	4,127
Diffyg ar y cynllun ar ddiwedd y flwyddyn	<u>(22,874)</u>	<u>(17,699)</u>
Dadansoddiad o'r symudiad yng ngwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun:		
	2012 £'000	2011 £'000
Ar ddechrau'r flwyddyn	81,093	78,394
Cost gyfredol y gwasanaeth	2,555	2,459
Cost y llog	4,259	4,294
Cyfraniadau gan gyfranogwyr y cynllun	56	32
Cost y gwasanaeth yn y gorffennol	48	26
(Enillion)/Colledion actiwaraid	3,167	(1,054)
Buddiannau a dalwyd	(4,133)	(3,058)
Ar ddiwedd y flwyddyn	<u>87,045</u>	<u>81,093</u>
Dadansoddiad o'r symudiad yng ngwerth asedau'r cynllun ar y farchnad:		
	2012 £'000	2011 £'000
Ar ddechrau'r flwyddyn	63,394	56,283
Adenillion disgwylidig ar asedau'r cynllun	4,034	3,780
Enillion/(Colledion) Actiwaraid	(2,514)	3,073
Cyfraniadau gan y cyflogwr	3,334	3,284
Cyfraniadau gan gyfranogwyr y cynllun	56	32
Buddiannau a dalwyd	(4,133)	(3,058)
	<u>64,171</u>	<u>63,394</u>

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

25) CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

CYNLLUN PENSIWN AC ASWIRIANT PRIFYSGOL ABERYSTWYTH (parhad)

Hanes enillion a cholledion a brofwyd yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf:

Gwahaniaeth rhwng adenillion disgwyliedig a gwirioneddol

ar asedau'r cynllun:

	2012	2011	2010	2009	2008
cyfanswm (£000)	(2,514)	3,073	5,202	(8,000)	(8,600)
canran o asedion y cynllun	4%	5%	9%	17%	17%

Enillion a brofwyd ar rwymedigaethau'r cynllun:

cyfanswm (£000)	-	2,093	73	975	160
canran o rwymedigaethau'r cynllun	0%	3%	0%	1%	0%

Cyfanswm sydd wedi ei gynnwys yn y datganiad o enillion a cholledion cydnabyddedig:

cyfanswm (£000)	(5,681)	4,127	(786)	(3,971)	(3,035)
canran o rwymedigaethau'r cynllun	7%	5%	1%	6%	4%

Mae'r Brifysgol yn disgwyl cyfrannu 22.05% o gyfanswm cyflogau pensynadwy'r aelodau at ei chynllun pensiwn yn 2012/13.

CRONFA PENSIWN DYFED

Y mae'r Brifysgol yn aelod a dderbyniwyd i Gronfa Pensiwn Dyfed sydd yn Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol i aml-gyflogwyr sy'n cael ei reoleiddio trwy ystatud. Penderfynir ar fuddiannau'r cynllun yn genedlaethol trwy reoleiddiad ac maent yn cwrdd â diffiniad cynllun budd-daliadau penodedig. Gwnaed yr arolwg actiwaraidd llawn diwethaf ar 31 Mawrth 2010 gan actiwari annibynnol cymwys. Gwnaed arolwg actiwaraidd bras ar 31 Gorffennaf 2012 gan actiwari annibynnol cymwys.

Y prif ragdybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actiwari oedd:

	2012	2011
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau	3.75%	4.55%
Cyfradd cynnydd yn y pensiynau sy'n cael eu talu	2.0%	2.80%
Cyfradd ddisgowntio	3.8%	5.10%
Cyfradd chwyddiant prisiau manwerthu	-	3.30%
Cyfradd chwyddiant prisiau defnyddwyr	2.0%	2.80%

Mae'r rhagdybiaethau presennol o ran hyd einioes yn cynnwys ystyriaeth ddigonol ar gyfer gwelliannau yn y gyfradd marwolaethau yn y dyfodol.

Ar 31 Gorffennaf 2012, dyma'r rhagdybiaethau am ddisgwyliadau oes ar ôl ymddeol:

	2012		2011	
	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw
Aelod 65 oed yn ymddeol heddiw	22.3	24.9	21.9	24.5
Aelod 45 oed yn ymddeol ymhen 20 mlynedd	24.1	26.9	23.3	26.1

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

25) CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

CRONFA PENSIWN DYFED (parhad)

Yr asedau a briodoleddir i aelodau'r cynllun yn y Brifysgol a graddfa ddisgwyliedig yr adennill oedd:

	Graddfa adenillion yn y tymor hir a ddisgwyliar ar 31 Gorff 2012		Graddfa adenillion yn y tymor hir a ddisgwyliar ar 31 Gorff 2011		Graddfa adenillion yn y tymor hir a ddisgwyliar ar 31 Gorff 2010	
	Gwerth ar £'000		Gwerth ar £'000		Gwerth ar £'000	
Ecwitiau	7.00%	2,485	7.00%	2,553	7.50%	2,117
Bondiau'r Llywodraeth	2.50%	402	3.90%	425	4.20%	429
Bondiau Eraill	3.40%	388	4.90%	462	5.10%	414
Eiddo	6.00%	266	6.00%	220	6.50%	88
Arian Parod ac Asedau Cyfredol Net	0.50%	50	0.50%	67	0.50%	85
Gwerth yr Asedau ar y Farchnad		3,591		3,727		3,133

Dadansoddiad o'r cyfanswm a ddangosir yn y fantolen:

	2012 £'000	2011 £'000
Gwerth yr Asedau ar y Farchnad	3,591	3,727
Gwerth Presennol Rhwymedigaethau'r Cynllun	(5,053)	(4,631)
Diffyg yn y Cynllun - Rhwymedigaethau Net yn y Pensiwn	(1,462)	(904)

Dadansoddiad o'r cyfanswmiau a dalwyd o'r costau staff o fewn y diffyg gweithredol:

Cost gyfredol y gwasanaeth	(44)	(57)
Cost y gwasanaeth yn y gorffennol	(6)	0
Cyfanswm gweithredu	(50)	(57)

Dadansoddiad o'r cyfanswm a dalwyd o'r llog taladwy

Adenillion disgwyliedig ar asedau'r cynllun pensiwn	214	193
Llog ar rwymedigaethau'r cynllun pensiwn	(230)	(225)
Cost cyllido pensiynau	(16)	(32)

Dadansoddiad o'r cyfanswmiau a gydnabyddir yn y datganiad o enillion a cholledion cydnabyddedig:

Adenillion gwirioneddol heb yr adenillion disgwyliedig o asedau'r cynllun pensiwn	(154)	428
Enillion a cholledion a brofwyd yn codi o rwymedigaethau	0	0
Newid yn y Rhagdybiaethau	(405)	(333)
Cyfanswm y (colledion)/enillion actiwaraid cydnabyddedig	(559)	95

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

25) CYNLLUNIAU PENSIWN (parhad)

CRONFA PENSIWN DYFED (parhad)

Symudiad yn y diffyg yn ystod y flwyddyn:

	2012 £'000	2011 £'000
Diffyg y cynllun ar ddechrau'r flwyddyn	(904)	(982)
Symudiad yn ystod y flwyddyn		
Cost gyfredol y gwasanaeth	(44)	(57)
Cost gwasanaeth y gorffennol	(6)	-
Cyfraniadau	67	72
Llog ar rwymedigaethau: Net	(16)	(32)
Enillion/(Colledion) Actiwaraid	(559)	95
Diffyg ar y cynllun ar ddiwedd y flwyddyn	<u>(1,462)</u>	<u>(904)</u>

Dadansoddiad o'r symudiad yng ngwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun

Ar ddechrau'r flwyddyn	4,631	4,115
Cost gyfredol y gwasanaeth	44	57
Cost gwasanaeth y gorffennol	6	-
Cost y llog	230	225
Cyfraniadau gan gyfranogwyr y cynllun	14	18
Enillion Actiwaraid	405	333
Buddiannau a dalwyd	(277)	(117)
Ar ddiwedd y flwyddyn	<u>5,053</u>	<u>4,631</u>

Dadansoddiad o'r symudiad yng ngwerth asedau'r cynllun ar y farchnad

Ar ddechrau'r flwyddyn	3,727	3,133
Adenillion disgwylidig o asedau'r cynllun	214	193
Enillion/(Colledion) actiwaraid	(154)	428
Cyfraniadau gan y cyflogwr	67	72
Cyfraniadau gan gyfranogwyr y cynllun	14	18
Buddiannau a dalwyd	(277)	(117)
Ar ddiwedd y flwyddyn	<u>3,591</u>	<u>3,727</u>

Hanes enillion a cholledion a brofwyd yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf:

	2012	2011	2010	2009	2008
Gwahaniaeth rhwng adenillion disgwylidig a gwirioneddol ar asedau'r cynllun:					
cyfanswm (£000)	(154)	428	239	(375)	(423)
canran o asedion y cynllun	4%	12%	8%	13%	13%
Enillion a cholledion a brofwyd yn codi o rwymedigaethau'r cynllun					
cyfanswm (£000)	0	0	0	0	196
canran o rwymedigaethau'r cynllun	0%	0%	0%	0%	5%
Cyfanswm sydd wedi ei gynnwys yn y datganiad o enillion a cholledion cydnabyddedig:					
cyfanswm (£000)	(559)	95	307	(49)	(540)
canran o rwymedigaethau'r cynllun	11%	2%	7%	1%	13%

Mae'r Brifysgol yn disgwyl cyfrannu 46.8% o gyfanswm cyflogau pensiynadwy'r aelodau at ei chynllun pensiwn yn 2012/13.

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

	2012 £'000	2011 £'000
26) Y GRONFA ARIANNOL WRTH GEFN		
Grantiau o'r Cyngor Cyllido	149	147
Llog a Enillwyd	0	0
	149	147
Taliadau i Fyfirwyr	(121)	(167)
Costau Rhedeg y Gronfa	(4)	(5)
Dychwelyd i Lywodraeth Cymru	(9)	-
Gweddill heb ei Wario ar 1 Awst	0	25
Gweddill heb ei Wario ar 31 Gorffennaf	15	0

I fyfirwyr yn unig y mae'r Grantiau a gafwyd gan y Cyngor Cyllido. Mae'r Brifysgol yn gweithredu fel asiant i'w talu.

Mae'r grantiau a'r taliadau cysylltiedig felly wedi eu heithrio o'r Cyfrif Incwm a Gwariant.

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

- 27) CYFRIF INCWM A GWARIANT LLETY A GWEITHGAREDDAU ARLWYO,
NEUADDAU AC EIDDO AR RENT
am y flwyddyn hyd at 31 Gorffennaf 2012

	2012 £'000	2011 £'000
INCWM		
Ffioedd Myfyrwyr	6,001	5,317
Cynhadledd a Digwyddiadau	473	581
Gwasanaethau Croeso	2,114	1,897
Incwm Arall	876	645
	<u>9,464</u>	<u>8,440</u>
GWARIANT		
Cyflogau Canolog	423	359
Cyflogau'r Gwasanaethau Croeso a'r Swyddfa Llety	1,211	1,171
Cyflogau'r Gwasanaethau Preswyl	1,888	1,965
Costau Croeso	100	86
Darpariaethau Croeso	514	730
Tanwydd, Golau a Dŵr	817	584
Celfi ac Offer	387	383
Gwaith Cynnal a Chadw Mewnol gan gynnwys Gwaith Adnewyddu	1,532	1,400
Costau'r Gwasanaethau Cymorth	444	145
Costau Gweithredol Canolog	523	255
Costau Gweithredol y Gwasanaethau Preswyl	521	771
	<u>8,360</u>	<u>7,849</u>
Gweddill am y Flwyddyn	<u>1,104</u>	<u>591</u>

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

28) CYFRIF INCWM A GWARIANT CANOLFAN Y CELFYDDYDAU ABERYSTWYTH
am y flwyddyn hyd at 31 Gorffennaf 2012

	2012 £'000	2011 £'000
INCWM		
Rhaglen y Celfyddydau	1,382	1,657
Gwerthiannau Masnachol	1,691	1,776
Grantiau		
Cyngor Celfyddydau Cymru	616	641
Celfyddydau Tu Allan i Gaerdydd	-	-
Datblygu Celfyddydau Cymunedol	-	-
Cyngor Sir Ceredigion	67	68
Cyngor Tref Aberystwyth	0	1
Cylch Canolbarth Cymru	16	16
Y Cyngor Ffilmiau	21	24
Incwm Arall	7	55
	<u>3,800</u>	<u>4,238</u>
GWARIANT		
Rhaglen y Celfyddydau	1,946	2,295
Masnachu	1,397	1,519
Gweinyddu, Gwasanaethau a Marchnata	688	711
Gwariant Canolog Arall	39	109
Wedi ei gynnwys o dan Wariant Addysgol Cyffredinol yng Nghyfrif Incwm a Gwariant Cyffredinol y Brifysgol	(247)	(247)
	<u>3,823</u>	<u>4,387</u>
Diffyg am y Flwyddyn	<u>(23)</u>	<u>(149)</u>

29) CRONFA HER ABERYSTWYTH

Ym mis Ebrill 1999 sefydlwyd Cronfa Her Aberystwyth gan y Brifysgol. Cronfa o gyfalaf menter yw hon i gynnig buddsoddiad agor cwys er mwyn masnacheiddio ymchwil wyddonol a wnaed yn y Brifysgol a Sefydliad Ymchwil Tir Glas a'r Amgylchedd gynt (a feddiannwyd gan y Brifysgol yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2008). Y Brifysgol, yr Adran Diwydiant a Masnach, Ymddiriedolaeth Wellcome, a Sefydliad Gatsby yw'r buddsoddwyr yn y Gronfa.

Gweinyddir y gronfa gan Fwrdd Rheoli annibynnol sy'n cynnwys 4 aelod. Mae 3 o'r rheiny yn annibynnol ar y Brifysgol.

Cyfanswm cyfalaf y Gronfa ar 31 Gorffennaf 2012 oedd £1.5 miliwn, sef cyfraniadau cyfalaf gan fuddsoddwyr. Rhoddwyd £500,000 o'r arian hwn gan y Brifysgol. Mae incwm a gwariant, asedion a rhwymedigaethau'r Gronfa wedi eu cynnwys yn y datganiadau ariannol hyn.

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

30) GWERTH Y BUDDSODDIADAU GWADDOL AR Y FARCHNAD (heb gynnwys Tir ac Adeiladau)

	2012 £	2011 £
CRONFEYDD DIGYFYNGIAD		
Cymynrodd Syr D Owen Evans	481,927	474,732
Gwaddolion Cyffredinol	584,993	576,259
Cronfa Rendel	147,460	145,258
Cymynrodd J B Willans	208,048	204,942
Cronfa Trefloyne	1,959,386	1,930,135
Cronfa Apêl Canmlwyddiant	347,851	342,658
Cronfa Ddegwm a'r Eglwys yng Nghymru	4,464,373	4,397,725
Ystâd Gogerddan	1,546,668	1,523,578
Cronfa Mary Myfanwy Williams	288,615	284,306
Cronfa Dr William Thomas	1,108,602	1,092,052
Cronfa Dr J Gareth Thomas	279,661	275,486
Cymrodoriaeth Thomas Watcyn Evans	725,662	714,828
Cronfa Blaenllynant	1,388,232	1,367,507
CRONFEYDD PENODOL		
Cronfa Goffa Mrs Foster Watson	3,459	3,407
Cronfa Waddoliad Hanes Trefedigaethol	146,070	143,889
Cronfa Rodd Gregynog	1,187,882	1,170,149
Cadair Wilson mewn Gwleidyddiaeth Ryngwladol	1,187,611	1,169,881
Cronfa Efyrdiau Allanol	60,935	60,025
Cronfa Davies Llandinam	190,403	187,560
Cronfa D Alban Davies	864,082	851,183
Tâl Blynyddol Corfforaeth Aberystwyth	561	553
Gwobr Eisteddfod Aberystwyth	2,026	1,996
Cronfa Bapurau Aberystwyth	50,955	50,194
Gwobr Andre Barbier	13,731	13,526
Cronfa Lillian Mary Bowman	16,395	16,150
Ysgoloriaeth Brereton	16,426	16,181
Ysgoloriaeth Gerdd Robert Bryan	21,616	21,294
Gwobr Bunford	2,986	2,941
Cymynrodd Mary Burlington	5,649	5,565
Ysgoloriaeth Mrs Clarke	55,583	54,753
Gwobr Charles Clements	3,808	3,751
Ysgoloriaethau Teithio	31,951	31,474
Ysgoloriaeth Cranogwen	22,683	22,345
Gwobr Gymreig Cynddelw	8,010	7,891
Ysgoloriaeth Elizabeth Anne Davies	15,211	14,983
Ysgoloriaeth Dr John Davies	30,004	29,556
Gwobr Miss Margaret Davies	3,763	3,707
Ysgoloriaeth Miss S A Davies	49,043	48,311
Ysgoloriaeth Thomas Davies	52,816	52,028
Cronfa Goffa T Maelgwyn Davies	15,509	15,278
Cronfa Rodd Elizabeth Davies Brynteifi	30,720	30,261

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

30) GWERTH Y BUDDSODDIADAU GWADDOL AR Y FARCHNAD (parhad) (heb gynnwys Tir ac Adeiladau)

CRONFEYDD PENODOL (parhad)	2012 £	2011 £
Ysgoloriaeth G a D Edmunds	101,108	99,599
Ysgoloriaeth Thomas C Edwards	50,160	49,411
Gwobr T E Ellis	1,701	1,676
Ysgoloriaeth J D Evans	24,696	24,327
Gwobr D ac M Evans	17,027	16,773
Arddangosiad Ellis Eyton	6,423	6,328
Cronfa G a J Fairgrieve	11,685	11,510
Ysgoloriaeth John Francis	38,525	37,950
Ysgoloriaeth y Fonesig Gladstone, Penarlâg	6,008	5,919
Ysgoloriaeth R A Griffiths	25,299	24,922
Gwobr y Gyngres Geltaidd	4,868	4,795
Gwobr Joseph Hamwee	3,052	3,006
Ysgoloriaeth John Hughes	78,671	77,496
Ysgoloriaeth Goffa Hugh James	33,255	32,759
Ysgoloriaeth Gerdd David Jenkins	25,595	25,213
Ysgoloriaeth Goffa J R Johnson	25,085	24,710
Ysgoloriaeth Syr Alfred Jones	106,150	104,565
Ysgoloriaeth Edward Jones	17,222	16,965
Gwobr Syr Henry Jones	3,266	3,217
Gwobr Dr Tom Jones	14,437	14,222
Gwobr yr Athro Thomas Jones	2,143	2,111
Cymrodoriaeth Dr W Idris Jones	117,206	115,456
Ysgoloriaeth Mynediad Keeling	12,415	12,229
Ysgoloriaeth Ymchwil Keeling	29,143	28,708
Gwobr T A Levi yn y Gyfraith	4,444	4,378
Gwobr Goffa Alun Lewis mewn Hanes	2,564	2,526
Ysgoloriaeth Ymchwil Dr E A Lewis	69,479	68,441
Cronfa Gymynrodd R J R Loxdale	5,443	5,361
Ysgoloriaeth Thomas Lewis	123,557	121,712
Gwobr Eisteddfod Machynlleth	3,329	3,280
Cronfa Goffa Marshall	14,310	14,097
Ysgoloriaeth Eisteddfod yr Wyddgrug	11,969	11,790
Gwobr Miss J Elizabeth Morris	4,439	4,373
Gwaddol yr Amgueddfa	58,437	57,564
Ysgoloriaeth Richard Davies Mynyddog	15,786	15,550
Gwobr Anrhydedd Mathemateg	25,729	25,345
Gwobr Gemeg Matthews	1,114	1,097
Cronfa Organ	19,377	19,088
Ysgoloriaeth Pritchard	28,557	28,131
Gwobr Heather Meredydd Parry	13,923	13,715
Cronfa Goffa W B Pennington	19,664	19,370
Cronfa Goffa Rendel	29,942	29,495
Ysgoloriaeth J Foulks Roberts	39,055	38,472

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

30) GWERTH Y BUDDSODDIADAU GWADDOL AR Y FARCHNAD (parhad)
(heb gynnwys Tir ac Adeiladau)

CRONFEYDD PENODOL (parhad)	2012 £	2011 £
Ysgoloriaeth Dr R D Roberts	298,420	293,964
Ysgoloriaeth R ac A Roberts	50,212	49,463
Ysgoloriaeth T Roberts, Portland	7,682	7,567
Ysgoloriaeth Rudler	11,558	11,385
Cronfa Ddaearegol Rudler	1,495	1,473
Cymynrodd RT F D Roberts	8,719	8,589
Ysgoloriaeth Thomas Stephens	18,478	18,202
Gwobr Goffa L E Sulston	1,007	992
Ysgoloriaeth Dr David Thomas	42,128	41,499
Ysgoloriaeth D Morgan Thomas, Caterham	100,415	98,916
Cymrodoriaeth Syr Garrod Thomas	186,778	183,990
Ysgoloriaeth J J Thomas, Kendal	149,608	147,375
Ysgoloriaeth J Thomas	32,552	32,066
Ysgoloriaeth Lewis Thomas	61,596	60,676
Gwobr Dr W Thomas	4,403	4,337
Gwobr Mrs Elizabeth Thomas	4,189	4,127
Gwobr Gelf Frances Williams	13,173	12,977
Cronfa Gymynrodd Syr John Williams	890,422	877,129
Gwobr Miss E E Willis	3,530	3,478
Gwobr Calcott	55,736	54,904
Cronfa Meurig James	3,806	3,749
Gwobr T Redvers Llewellyn	5,967	5,878
Gwobr Dorothy Wilson	7,999	7,880
Cronfa Argyfwng y Staff	172,202	169,631
Cronfa Syr D Hughes Parry	222,393	219,073
Cronfa Syr Ben Bowen Thomas	45,661	44,979
Cronfa'r Capel	31,630	31,158
Gwobr Rhiannon Picton	2,133	2,101
Gwobr Meurig Williams	1,411	1,390
Gwobr Emrys Watkin	2,678	2,638
Gwobr Simon T Thorpe	3,262	3,213
Gwobr T E Nicholas	9,502	9,360
Ymddiriedolaeth Catherine Lewis	820,072	807,829
Cronfa Llewelfryn Davies	29,209	28,773
Gwobr T a E Maelgwyn Davies	5,678	5,593
Cronfa Walford Davies	5,246	5,168
Gwobr Ian Parrott	1,526	1,503
Cronfa Ernest J Gooding	312,328	307,665
Gwobr E E Pritchard	2,705	2,665
Gwobr Geomorffoleg W C Bradley	740	729
Gwobr Goffa Sarah Jane Cross	932	918
Cronfa Enid Lewis	209,535	206,407
Gwobr Anne Elizabeth Lewis	2,826	2,784

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

30) GWERTH Y BUDDSODDIADAU GWADDOL AR Y FARCHNAD (parhad) (heb gynnwys Tir ac Adeiladau)

CRONFEYDD PENODOL (parhad)	2012 £	2011 £
Gwobr Lawrence Wild	1,948	1,919
Gwobr Margaret E Pryde	649	640
Cronfa Dr Arthur Luther Trott	165,681	163,208
Gwobr Louis De-Burgh	2,019	1,988
Cronfa Margaret ac Elwyn Davies	11,326	11,157
Gwobr Hanes Alun G Davies	4,468	4,401
Gwobr Goffa David Williams	538	530
Gwobr V C Morton	8,883	8,751
Gwobr Rhys Lovelock	7,260	7,152
Cronfa'r Fonesig Amy Parry Williams	8,062	7,941
Cronfa Goffa Sidney Herbert	33,696	33,193
Gwobr Rhiannon Davies	2,591	2,553
Gwobr I L Gowan	3,457	3,405
Cronfa Goffa Evan James Williams	5,359	5,279
Cronfa Goffa Alun R Edwards	14,455	14,239
Ysgoloriaeth Leslie Patrick	4,282	4,218
Cronfa Gwobr Wyddeleg Thomas ac Elizabeth Evans	6,583	6,484
Gwobr Ystadegaeth O L Davies	2,571	2,532
Cronfa Fathemateg Cambria	7,824	7,707
Cronfa Ddarlith Goffa Jones Pierce	9,315	9,176
Cronfa Sir Benfro	26,311	25,918
Ysgoloriaeth Elizabeth Richards	17,444	17,183
Gwobr yr Athro J Taylor	704	694
Cronfa Ysgoloriaeth Evan Morgan	896,585	883,200
Gwobr Y Parchedig Wynford Thomas	212	209
Gwobr Kathane Thomas	242	238
Gwobr Torbet	2,517	2,479
Ysgoloriaeth Edward Hamer	16,056	15,816
Gwobr M L M Reeves	10,441	10,285
Cronfa Syr Thomas Parry Williams	8,990	8,856
Gwobr Jane Morgan	2,004	1,974
Gwobr Paul Metcalfe	17,079	16,824
Gwobr Ynni MANWEB	2,103	2,071
Gwobr Barrie N Davies mewn Economeg	4,057	3,996
Gwobr yr Athro G L Rees	4,070	4,009
Gwobr Astudiaethau Americanaidd H Daniels	3,474	3,422
Gwobr yr Athro P N Mathur	1,003	988
Cronfa Goffa E G Bowen	7,298	7,189
Gwobr Lyfrau Glaxo	526	518
Gwobr Hudson Williams	9,916	9,768
Cronfa Ymchwil Dr a Mrs E E Edwards	60,634	59,729
Cymynrodd Bessie Jones	34,844	34,324
Gwobr T Muthuswami Ayer	1,507	1,484

NODIADAU AR Y DATGANIADAU ARIANNOL (parhad)

30) GWERTH Y BUDDSODDIADAU GWADDOL AR Y FARCHNAD (parhad) (heb gynnwys Tir ac Adeiladau)

CRONFEYDD PENODOL (parhad)	2012 £	2011 £
Gwobr Syr William Mars-Jones	8,463	8,337
Gwobr Goffa yr Athro Norman Twiddy	1,614	1,590
Gwobr yr Athro Lance Thomas	3,532	3,479
Ysgoloriaeth Dewi & Ann Williams	19,012	18,729
Ysgoloriaeth Evan Bolle-Jones	15,903	15,666
Cronfa Uwchraddedigion	90,729	89,374
Cronfa Ysgoloriaeth Agored	216,259	213,031
Gwobr Michael MccGwire	6,122	6,030
Cronfa'r Fonesig Enid Parry	3,095	3,049
Ysgoloriaeth Clay Jones	13,059	12,864
Ysgoloriaeth Bryn Terfel	31,319	30,851
Ysgoloriaeth Dr Glyn Rowlands	39,639	39,047
Apêl 125 Canmlwyddiant	47,571	44,968
Ysgoloriaeth Dr Owen Price	34,177	33,667
Grantiau Cerdd	17,674	17,410
Cymynrodd Miss R M Creed	3,304	3,254
Gwobr Colin Phillips mewn Cyfraith Lafur	1,846	1,818
Gwobr Colin Easthope mewn Mathemateg	21,875	21,548
Ysgoloriaeth T D a C M Adams	86,425	85,135
Gwobr y Gyfadran	5,635	5,551
Ysgoloriaeth yr Athro Caerwyn a Mrs Gwen Williams	33,920	33,414
Ysgoloriaeth Deithio Mrs Ann Doreen Price	67,759	66,747
Gwobr Ymchwil R M Davies	130,707	128,756
Ysgoloriaeth Gwyneth Evans	14,171	13,959
Ymgyrch Waddoliadau	281,441	277,240
Cymynrodd Elvira M K Lewis	387,256	381,475
Cronfa Goffa Rhiannon Powell	21,808	20,839
Cronfa Elizabeth Helen ac Eric Thomas Edwards	219,442	216,166
Gwobr Syr Goronwy H Daniel	3,115	3,069
Ysgoloriaeth David Butler	14,872	14,650
Cronfa'r Capten Marsden	28,387	27,964
Gwobr Syr Granville Beynon	3,663	3,608
Gwobr Mervin Williams	2,461	2,425
Ymddiriedolaeth Handel Evans	342,063	336,956
Cronfa Dorothy Skeel Meyler	28,445	28,020
Cronfa B E Lee Davies	11,526	11,354
Cronfa Sydney Orford	43,014	42,372
Gwobr David Davies mewn Rheoli Adnoddau Dynol	2,572	2,534
Cronfa J D R a Gwyneth Thomas	24,335	12,646
Cronfa T G Lloyd	60,449	59,546
Gwobr Catrin Prys Jones	6,752	6,651
Gwobr Goffa Mike Jones	18,168	17,897
Ysgoloriaeth Fergus Johnston	724,149	475,376
Cronfa Prynu Printiadau Tessa Sidey	131,834	-
CYFANSWM BUDDSODDIADAU GWADDOL	27,407,714	26,616,852